

ORDINACIONES  
TOCANTES A LA  
CUSTODIA, Y GUARDA DE  
LA COSTA MARITIMA  
DEL REGNE DE  
VALENCIA.

Q V E

DEVHEN GUARDAR, Y OBSERVAR  
LO VEEDOR GENERAL, CAPITANS, RE-  
queridores, Alcaides, Artillers, Soldats, Guardes, Ata-  
laies, y demes Oficiales a qui toque dita  
custodia, y guarda.

EN Q V E

ES DECLAREN, Y ESPECIFIQVEN LES OBLI-  
GACIONES DE TOTES LES DITES PERSONES, COM SE HAN DE REPAR-  
tir les guardes, y centineles; aixi de dia com de nit; en quina forma se han de fer  
los acalls, y descubertes; com se han de dar los segurs, y avisos dels re-  
batos, y com se ha de acudir a ells.

AB LO ORDE QVE DEVHEN GUARDAR LOS PEIXCADORS, PAS-  
tors, Cazadors, y altres persones que poden ocasionar alguns danys,  
y perills en la costa.

Y ELS PRIVILEGIS, Y PRERROGATIVES DE QVE GOZEN LOS QVE  
tenen a son carrech la dita custodia, y guarda

Y

LA OBLIGACIO QVE TENEN LES CIVTATS, VILES, Y LLOCHS MA-  
ricims de enviar guardes; y quant se manen doblar, y aquines Torres,  
y Estancias deuben acudir.

MANADES FER, Y PVBLICAR

P E R

LO EXCELLENTISSIM SENYOR DON VESPASIANO MANRIQUE  
Gonzaga Comte de Paredes, Senyor de les Set Viles de Alcaraz, Gentilhom de la  
Cambra de sa Magestat, Llocinent, y Capita General en la  
Ciutat, y Regne de Valencia.

Impresses en Valencia, per Geroni Vilagrata Impressor de la Ciutat, y de la Santa Lo-  
quificio, junt al moli de la Rovella, en lo Any M DC LXXIII.

LA REYNA GOVERNADORA;  
E per la Magestat.



ON Vespasiano Manrique Gon-  
zaga Conde de Paredes, Senyor de  
les Set Viles de Alcaraz, Gentilhom  
de la Cambra de sa Magestat, Loc-  
tinent, y Capitá General en la Ciu-  
tat, y Regne de Valencia.

Com sia tan important la Custodia, y guarda de la costa maritima de aquest Regne de Valencia, pera escufar les repetides invasions, y cautiveris tan considerables, que els Moros enemichs de N. S. Fè Catholica han fet en ella de pochans anys a esta part, y estos danys, y cautiveris se han ocasionat per la major part dels descuits, negligencies, y poca vigilancia dels Soldats, y guardes, aqui toquen fer les continues centineles, y atalays; y a les degudes hores los atalls, y descubertes; perque si se agueren fet, y es fessen ab lo cuydado, y puntualitat, que es rahó, segons està la costa guarnida, y fortificada de castells, y torres, no sols no pogueren tenir lloch de saltar enterra, pero ni ena cara atrevirse a aplegar a vista delles. Y tocât com a Nos toca el posar en bona, y millor forma la custodia, y guardade dita costa pera obviar, y escufar tã imminets danys, y perills com mes convinga al major servey de N. Senyor Deu, è Real Magestat, y a la seguritat, be, y repòs pacifich de aquest Regne, del qual tenim especial carrech, y pera que los vehins, y habitants ab mes sosiego, y tranquilat puixen estar en ses cases: haventho ben considerat, y acordat ab consell, y parer de les trenta y sis perlonas dels tres Braços, y Èstaments de aquest Regne eletes, y deputades pera la disposició de totes les coses concernents a la custodia, y guarda de dita costa, havem delliberat renovar, y millorar les ordinacions antigues della, pera que tots los Soldats, Oficals, guardes, y perlonas aqui toca dita custodia, y guarda, les observe, y guarden cõforme es contè en elles; y sò les

penes en elles expressades , y altres a nostrom arbitre quant convinga imposadores. Encarregant , y manant aixi mateix com manam , y encarregam als Governadors , Batles , Justicies , y Jurats de totes les Ciutats , Viles , y Llochs maritims tinguen conte es guarden , y observen totes les nostres dites ordenances , y provisions , y quant regoneguen en la observancia alguna omisió , y falta ens donen avis , y noticia de ella pera que la manem remediari , y castigar. Y pera evitar toc genero de abusos observats fins hui en dita costa en orde a les obligacions de totes les persones a carrech de qui esta dita guarda , y millorar aquella , declaram , que tot lo que en ella se haurà observat , y platicat en orde a dita custodia , y guarda , y a les obligacions de les persones a carrech de qui esta , que en manera alguna se encuentre en estes ordenances , encara que estiga disposat en les antigues , sia nulle , y de aci avant no es puixa , ni dega observar , ni leguir , restant en lo demes en la força , y valor , y que precisament se haja de observar , y guardar a la extra tot lo contengut en estes ordenances les quals son del serie , y tenor seguent.

### VEEDOR GENERAL:

**P** PRIMERA MENT estatuhim , ordenam , y manam , que el Veedor general de dita costa tinga en los llibres de son ofici , y veeduria forma des les companyies de cavalls ab los noms dels Capitans , Alferelos , y demes Soldats , y Oficiais , que pertanyen a dites companyies , y de que es componen , ab los noms , y cognoms , y fills de qui son , y de ahon son naturals , y de quina edat , ab les senyes de la cara , cabell , tall , y estatura , y de les dels cavalls , declarant lo pel , edat , y altres senyals , apuntant en dits llibres lo sou , que respectivament guanyacada hu dels sobredits.

Item , tindra obligació dit Veedor en rebre el paper , que el Capita li enviarà ab lo nom del Soldat , anys , y senyes corporals , y del seu cavall , pendrel en jurament al dit

1.  
Com ha de tenir formades les companyies en los llibres.

2.  
Capitans que han de tenir los Soldats que ha de assentar en dits llibres.

3  
al dit Soldat , com les armes , y cavall , en que anirà a sentar la plaça son del dit Soldat , y assentarlos ha en les llistes , y los llibres en dita conformitat , com no estiguen lliciatos , ni impedits de ningu de los membres , y sien aptes pera el maneig de les armes , y servey de la costa , y del Regne.

Item , aixi mateix tindrà obligació de continuar en los llibres de son ofici tots los noms dels Requeridors , Alcaits , Artillers , Soldats , Atalladors , Guardes , y Atalayas de la costa que paga lo Regne , ab totes les circumstancies dels noms , edat , y senyes de dites persones , y dels cavalls dels Atalladors , en la conformitat , que dells embiaràn les llistes los Requeridors , ab les memories del sou que cada hu guanya.

Item , per quant se ordena als Requeridors , que cada mes assenten lo que cada vna de dites persones haurà guanyat , formant los contes cada mes a tots los que en lo seu partit hauràn servit , ab la memoria de les baixes , y penes en que hauràn encorregut , y la replega destes formacions de contes la dehuen emviar a dit Veedor al fi de la terça de tot lo que della resultarà pera fer les lliurancos , ordenam , y manam , que totes les penes , y multes , que dehuen correspondre als descuits , y faltes , no les puixa absoldre , ometre , ni remetre dit Veedor general , sino que se hajen de executar ab tota precisió , aplicantles en la conformitat , que es declararà en estes ordenances , sots pena , que aquelles que haurà absolt , omès , o remès les pague en doble , en benefici de la costa , y del Regne.

Item , per quant es molt convenient despachar ab tota la brevetat possible als Procuradors dels dits Capitans , Requeridors , y Soldats dels partits de la costa quant venen a les cobrancas , y de la dilació , y detencio es segueixen molts inconvenients , ordenam , y manam , que alçada per la junta la solta pera fer dites pagues , tinga obligació lo dit Veedor general de senalar dos hores pera demati , y altres dos pera la vesprada , pera despachar les certificatories dels Capitans , y Requeridors ,

als

3.  
Ha de tenir tambe assentats en dits llibres los nös de tors los Requeridors , y demes Oficiais , Soldats , y Guardes de la costa.

4.  
Baixes , y penes de que enviarà memories lo Requeridor al Veedor no les puixa el Veedor ometre , ni absoldre.

5.  
Senyale lo Veedor hores pera despachar les certificatories als Procuradors dels Soldats de la costa apres de alçada la solta per la junta.

Lo Veedor no obligue als Capitans, Requiridors, ni Soldats a que personalment vinguen a cobrar les tercés.

6. Les mostres que tindrà obligació de passar lo Veedor general, y quant als Elets reduhits pera la observancia destes ordenances los pareixerà.

7. Que el Veedor no nomeni ningun genero de Soldats, deixantli facultat pera no admetre als que no sien aptes, ni obligue als Capitans, o Requiridors a que tornen a admetre als que haurán despedit.

8. Elets reduhits, regoneguen los llibres de la Veduria, y lo que han de fer trobant en ells algunes faltes.

4 als quals haja de despachar per los Procuradors de dits Capitans, Requiridors, y Soldats, sens obligarlos a que personalment vinguen, sino es en cas de passar mostra.

Item, demes de les mostres que es passará tots temps; que per Nos serà ordenat, y manat que es passen, tinga tambe obligació dit Veedor general de passarles quant als Elets reduhits de dita junta, nomenats pera la observancia destes ordenances, juntament ab los Sindichs dels tres Estaments, los pareixerà ser convenient passarles, y serà requerit per aquells pera que les passe.

Item, que dit Veedor general no se entremeta en nomenar Soldats, aixi pera les companyies de cavalls, cō pera la custodia de les Torres, y Fortalecs de la costa; deixantli facultat pera que sino son aptes pera dits ministeris, no done lloch, ni permeta que sien admesos; per o quant los Capitans, y Requiridors, per faltes, o altr es defectes, los despediran, no puixa obligarlos a que els admeten, ni sia de dit Veedor la primera elecció, y no nominació de dits Soldats:

Item, per quant los Elets reduhits pera la observancia destes ordenances estan encarregats juntament ab los tres Sindichs, de regoneixer los llibres de la Veduria quant los pareixerà convenient, y per lo menys ho dehuen fer vna vegada cada any. Y consistix la major part del bon govern de la costa en la puntual escritura de dits llibres, ordenam, y manam, que dit Veedor general tinga obligació de enviar a la junta de dits Elets reduhits los llibres de son ofici tota temps quels pareixerà convenient regoneixerlos, y veure si es porten, y continuen conforme es dispoen en estes ordenances, y trobant algun descuit, o falta en ells, facen della relació a la junta gran, pera que segons la qualitat de les faltes, que hauran trobat proveheixca en lo remey de aquelles, y en les multes que pareixerán condictes a dits descuits, les quals multes volem que resten aplicades en benefici de la costa, y del Regne.

CAI

## CAPITANS ; Y COMPANYIES DE CAVALLS.

ITEM, ordenam, y manam que cada vna de les companyies de cavalls, demes del Capita, Alferiz, y Tro-peta se hajan de compondre, y constar real, y verdaderament de dihuit Soldats continuos, y que els Capitans de dites companyies hajan de estar, y residir en los quartells, per lo menys los quatre mesos del Estiu, que son los de Maig, Juny, Juliol, y Agost.

Item, dits Capitans han de fer, y tenir les llistes dels assientos, y despediments dels Soldats, y demes Oficiales de les seues companyies ab sos noms, cognoms, edat, y senyes, personals, y axi mateix dels cavalls, com esta dit.

Item, ordenam, y manam, que en oir desparar alguna de les Torres circumvehines al seu quartell, o tingue alguna noticia de rebato, sien obligats a montar les companyies, y anar a dita Torre (sens esperar al Atallador, que porte el rebato, ni altre avis) prenent llengua de la causa de aver desparat, corrent, y seguint lo rebato, cōforme sia necessari pera resguard, seguritat, y custodia de la costa.

Item, que tinguen obligació de tancar alguns dies al amanecer a regoneixer si los Peixcadors entrē en la mar ans de eixir lo Sol, o fet lo atall, y de posar lo segur en les Torres circumvehines, y com tenen les barques, y trobat que hajan entrat ans de eixir lo Sol, o fet lo atall, y sens tenir dit segur, o que no tinguen les barques en los trajos, y tancades conforme deuben tenirles, puixen ser executats en les penes contingudes en estes ordenances, a instancia dels dits Capitans, o qualsevol altre interelat, per lo jutge ordinari del districte a hon se contravindra, o per lo Tribunal de la Capitania general. Y lo mateix podran executar en qualsevol altres persones que trobaran peixcant, y contravenint a lo dispost en estes ordenances.

Item,

9. Companyies de cavalls de quins Soldats han de constar.

Capitans, quin temps han de residir en los quartells.

10. Com han de tenir los Capitans les llistes dels Soldats, y cavalls.

11. Que en sentir desparar les Torres, o senyal de rebato acudixquen a ell sens esperar al Atallador.

12. Companyies, ixquen demati a regoneixer a quina hora entren los Peixcadors en la mar, y com tenen les barques Y si algu peixca contra lo dispost en estes ordenances.

23.  
Companyies en quins dies tenen obligació de correr la marina de micha n t en avall,

24.  
Vacant plaça de Soldat lo Capità avise al Veedor, y en rebra altre en son lloch, y si correrà lo sou desde el dia que es presentará al Veedor.

25.  
Calitats que han de tenir los Soldats.

Si despedits los que segona vegada es trobaran haver defraudat les lises de la Ciutat, ò General.

26.  
Calitats que han de tenir los cavalls dels Soldats, è quins adreços.

27.  
Pena que tindran los que no acudirán als rebatos.

28.  
No puxen dispondre dels cavalls sens llicencia del Veedor general,

6  
Item, ordenam, y manam, que dits Capitans tingue obligació en los dies de Dijous Sant, de la Ascensió, Sent Ioan, y Sent Pere de micha nit en avall, eixir ab ses companyies a correr la marina de tot son districte fins que amaneixca, y estant justament impedit, tinga esta obligació lo Tinent.

Item, ordenam, y manam, que sempre que vaque alguna plaça, ò places dels Soldats de acavall, lo Capità avise al Veedor general del dia que la tal plaça vacará, y donam facultat al Capità, pera que puixa rebre, y posarne altre, ò altres en lo lloch de les places, que vacará, tenint les calitats, que es dirán en lo capitol seguent, sent primer presentats al dit Veedor general, y del dia de dita presentació, sent lo tal persona que es puixa rebre, li correrà lo sou.

Item, ordenam, y manam, que el que sia renegador, jurador, publicament amigat, ò tabur de manera, que ho tinga per ofici, no es reba pera Soldat, ans be sia de bona vida, y costums, de bona, y sana edat, y homens coneguts, y tenguts per bons, y sens vicis escandalosos, y en cas que apres de admesos sels descobra alguna de dites faltes sien encontinent despedits; y qualsevol Soldat de acavall que serà atrobat segona vegada defraudat les lises de la present Ciutat, ò del General, sia encontinent despedit de la companyia, de tal manera, que no puixa lo Capità admetre, ni lo Veedor general ferli bo lo sou.

Item, que dits Soldats hajen de tenir cavalls de edat, no menys de quatre anys, ni mes de dotze, que estiguen sans, de bona carrera, y que paren be, ab adreços, y selles en la era present de brida, y les armes que usaran seran les acostumades.

Item, sempre, y quant se donaran rebatos los Soldats que no acudirán a ells perden per la primera vegada lo sou de vn mes, per la segona de dos, y per la tercera tot lo que haurán guanyat, y sien despedits.

Item, ordenam, y manam, que ningun Soldat puixa dispondre del seu cavall sens orde, y expressa llicencia del

7  
del Veedor general, y en cas que se li mane millorar, també ha de traure llicencia del dit Veedor, pera dispondre dell, constant de dites llicencies, aixi en lo libre del Capità, com en lo del Veedor, lo pena de que sent lo contrari el perda qui el comprarà, en cas q conste sabia que era Soldat qui el vené, y el q el vendrà contra la dita orde perda lo preu dell, y mes lo sou de vna terça per la primer vegada, y per la segona perda també dit preu, y lo que tindrà guanyat, y sia despedit ab mig any de desterro del Regne.

Item, quant se haja de mudar alguna companyia de cavalls (com está a nostron arbitre tenirles ahon parega mes convenient pera la guarda, y custodia de la costa) se haja de fer crida en lo Poble; ahon haurà estat, pera que de qualsevol cosa, que se haja donat fiada a algun Soldat de dita companyia, y estiga per pagar, en donen raho al Capità, y el Capità al Veedor general, pera que apuntada al temps de la paga, es satisfaga.

Item, en cas que dits Soldats de dites companyies hajen fet algun maltractament en les posades, ahon han estat alojats, ò a altres persones, sent cosa que el Capità la puixa remediar, ho faça; y sent de grave calitat, ens ne faça relació, y done noticia, pera que es prenga la resolució mes convenient, y que sia de justicia.

Item, que dits Eleus reduhits pera la observancia desdes ordenances tinguen facultat pera que tots temps, que els parega convenient; que es done algun rebato pera veure com estan promptes dites Companyies ho puxen ordenar, cometent la execució de aquell ab secret als tres Syndichs, ò a algun Visitador pera que el excuten lo dia, y hora que els pareixerà als dits Syndichs, ò Visitador, pera que desta manera sia mes incerta; en cas que donat dit rebato no fos tan prompte lo acudir a ell, com es obligació, sien multats los negligents en les penes, y multes contingudes en estes ordenances. Y els Capitans per la primera vegada perden lo sou de vn mes: per la segona, de dos: y per la tercera, es done raho a la junta gran pera que reste a son arbitre la multa.

B  
Y aixi

19.  
En cas de mudar se a alguna companyia es farà crida abans pera que si els Soldats deuen alguna cosa es paga.

20  
Mals tractaments, que hajen fet los Soldats ahon han estat alojats se remedien, y castiguen, y com.

21.  
Eleus reduhits puxen fer rebatos pera veure com estan promptes les companyies, y com ho han de executar.

Penes dels Capitans, que faltarán a la asistencia dels quatre mesos del Regiu, y al correr la marina les quatre nits senyalades,

mateix faltant a la assistència dels quatre mesos del Estiu sens llicencia nostra, y al correr la marina en los dies de Dijous Sant, Ascensió, San Iuan, y San Pere, siert multats en dita conformitat, y estes multes dels Capitans resten per sancer pera el Regne.

22:  
Llicencia als Soldats  
pera fer ausencies com  
se ha de donar, y en  
quin temps,

Item, volem, y ordenam, que els Soldats de dites companyies tinguen llicencia en cada vn any pera fer ausencia delles de dos mesos, dels quals gozen desde primer de Octubre fins lo fi de Nohembre, y no en altre temps, y ab que no es puixa dar llicencia de vna vegada mes de al terç de la gent de cada companyia, y venegats aquells al altre terç, y après al altre; demanera que dites ausencies es permeten dins del termini dels dos referits mesos, deixant a disposició del Capità el donarles, pera que ab igualtat ho execute; ò preferint als que mes necessitat li pareixerà que tenen delles, y ab obligació de presentarle los que les tindran al Veedor general, pera que apuntades en los llibres setinguen presents, y guanyca lo sou com si residissen en dites companyies.

### REQUERIDORS,

23:  
Llibres dels assientos,  
y despediments dels  
Soldats que han de tenir  
los Requeridores, y  
tot lo que en ells se ha  
de apuntar.

Item, ordenam, y manam, que tots los Requeridores han de tenir vn llibre dels assientos, y despediments de tots los Soldats, Guardes, Atalladors, y Oficials del seu partit, ahon se han de escriure sos noms, y cognoms, y els de sos Pares, la edat, patria, y senyals, que vindran en ses persones; y en dit llibre també se apuntarán las baixes, y les penes en que haurán encorregut, pera que es noten al temps de formarlos los comptes. Y aixi dels assientos, com dels despediments dels Soldats avisarà encontinent per costa al Veedor general, sens esperar lo fi de les terces. Y aixi mateix al fi de cada mes assentarà lo que cada hu haurà guanyat en aquell mes, formantlos conte de cada mes a tots los que serviran en lo seu partit, fent memoria de les baixes, y penes

penes en que haurà encorregut. Y el Soldat, ò Guarda que assenta da plaça no servisca per lo menys vn mes, perda lo sou dels dies que haurà servit, y ho notará aixi lo Requeridor en la memoria de les baixes.

24:  
Soldat, ò Guarda que  
no servirá vn mes, per-  
da lo sou de lo que  
haurá servit,

Item, que dits Requeridores no posen en los seus districtes directa, ni indirectament, Atalladors, Guardes, Soldats, y Atalays, que sien persones de ses cases de dits Requeridores, parents, ni criats seus, y procuren que sien persones aptes pera dits ministeris, y en especial, que no pateixquen defectes en la vista, ni en la ohida, ni que sien renegadors, ò juradors, publicament amigats, o ahurs que ho tinguen per ofici, y si apres de admetos, els sobrevindrán dits defectes, ò la noticia dells, sien encontinent despedits, y el Requeridor, que fara lo contrari, sia multat per la primera vegada en lo sou que li correspondrà a quinze dies, per la segona, al de vn mes, y per la tercera al de dos mesos, y el ofici a nostra merce.

24:  
Requeridores no posen  
per Soldats, ò Guardes  
persones de ses cases,  
ò criats seus, y  
quines calitats han de  
tenir dits Soldats, y  
Guardes,

Item, per los grans inconvenients que es poden seguir de posar en les Torres Soldats, y Guardes, que no sien Espanyols, y sien de nació estranya, ordenam, y manam, que encas que no es puixa excusar el posarne algú estranger, per lo menys, que haja de ser vasall de sa Magestat, y que no sien tots estrangers, encara que sien vasalls de sa Magestat los de vna Torre; sino que la major part sien naturals destos Regnes. Y si sen posas algu que no tingues la qualitat de vasall de sa Magestat, dit assiento sia nulle, reservant al tal Soldat dret pera repetir del Requeridor lo sou, que pretédrá haver guanyat.

25:  
Que no posen Soldats  
estrangers, sino Espanyols,  
y en cas que  
sia algu estranger, que  
sia vasall de sa Magestat,

Item, que sots les penes contingudes en los antecedents capitols no puxen posar los requeridores en vna mateixa Torre Soldats que sien pare, y fill, ò germans.

26:  
Que en vna Torre no  
hi haja pare, y fill, ò  
dos germans.

Item, que dits Requeridores no reben, ni puxen rebre de les Guardes, Soldats, ò Atalladors, ni altres oficials de la costa presents, ni regals alguns, ni els ocupen en menageries algunes, que no sien concernents al servey de la costa, ni en treballar en ses cases, camps, ni heretats,

27:  
Que no puxen rebre  
dels Soldats presents,  
ni regals, ni els ocu-  
pen en coses de son  
servey, ni puxen re-  
metrels ningua falta,  
ò descuit,

B<sub>2</sub> ni

ni per respecte algu deixen de notarlos, y apuntarlos les faltes, y descuits, que cometràn, ni remetèn, ni perdonen, ni puixen remetre, ni perdonar a ningun dels sobredits ninguna de aquelles penes, en que haurà enconregut, lo pena de pagar ells, per la primera vegada al doble de lo que remetràn, y per la segona altrettant, y pera la tercera lo tres doble, y va mes de sou, de lo que correspondrà al dit ofici de Requeridor. Y la pena que correspondrà al excès de rebre dades, presents, ò regals de dita gent de la guarda de la costa, y de emplearlos en altra cosa, fora de lo que toca a la custodia de la costa, sia per la primera vegada de sis lliures, per la segona de dotze, y per la tercera de vint y quatre.

28.  
Quantes visites, y en quin dies, y hores tindran obligació de fer cada mes a les Torres dels seus partits.

Item, que els Requeridors tinguen obligació de visitar tres vegades cada mes les Torres, Atalayas, y Soldats de aquelles en lo seu partit, interpoladament a hores, y tems no acostumats, de manera, que troben a les Guardes agenes, y descuydades de dites visites, pera que millor se puixen satisfer, y informar de com cumplixen ab ses obligacions, y este numero de visites se en tanga demanera, que per lo menys en dos mesos se facen precisament sis visites, lo pena de no fentho aixi per la primer vegada de quatre lliures, per la segona de huit, y per la tercera de dotze.

29.  
Les visites, que faràn les apuntaran en los llibres, y tot lo que delles haurà resultat.

Item, apuntaran dits Requeridors en lo llibre dels asientos, y despediments dels Soldats totes les visites, que faràn, y lo que delles haurà resultat, aixi en quant a les baixes, com en raho de les penes, y dites faltes que trobaràn, y tindran apuntades, quant vinguen los Procuradors dels partits a cobrar les terces, las emviaràn als Sindichs dels tres Estaments en la mateixa conformitat que les enviaràn, y solen enviarles al Veedor general, pera que es desconte en benefici del Regne la part que li tocarà de les penes en que hauràn enconregut; y aço ho facen, y executen dits Requeridors sots les penes contingudes en lo antecedent capitol. Y no trobant se en dits llibres asientades, y continuades dites visites se executara en ells la mateixa pena que sino les haguelen fetes.

Item,

Item, tinguen obligació, ço les mateixes penes, de continuar dits Requeridors en los llibres les monicions que es donen a dites Torres, y Soldats de aquelles, aixi de polvora, mecha, y bales, com altres qualsevol, pera que al temps de visitar dites Torres, vejen, y averiguen en que es consumixen, y gasten.

Item, dits Requeridors tinguen obligació, per lo menys vna vegada cada mes de regoneixer les armes, y municions, que hia en les Torres, eo Castells de sos partits, y si els Atalladors tenen ab bon alinyo les selles, y frens, y demes adreços de sos cavalls, procurant se conserve tot ab lo conreo necessari, prenint conte de les monicions, y polvora que se haurà gastat, y en que, notant ho en son llibre; y no trobant ho com es raho en donen avis al Sindichs, sots les penes contingudes en los capitols antecedents.

Item, que dits Requeridors pera fer ses visites hajen de tenir continuament vn cavall, y portar les armes acostumades, y no tenint cavall propi sien privats de sos oficis. Y ço la mateixa pena de privació de son ofici tinguen obligació de viure, y residir continuament en les Ciutats, Viles, y Llochs de ahon se nomenen Requeridors, y son caps del seus partits, exceptat lo Requeridor de Elig, que tambe pot residir en lo Castell de Santa Pola, y el de Oriola en Guadamar.

Item, sempre, y quant no es trobaràn los llibres dels Requeridors continuats en la conformitat, que se ordena, y mana, puixen multarlos los dits Elets reduhits demes de les sobredites penes en aquelles quantitats, q els pareixera sien adequades a la qualitat dels descuits, y faltes que en dits llibres se trobaràn.

Item, que dits Requeridors no consentixquen, que los Soldats, Atalayas, ni Guardes algunes de la Costa sien enviats per ninguns Justicies, ministres, ni persones fora de les estancies ab cartes, ni altres ordens, que no sien del servici de dita costa, y quant alguns de dits Soldats, ò Guardes se juntaran pera acompanyar als dits Requeridors, ò algun Visitador, nomenat per la junta,

ò Sin,

30  
Que en dits llibres apuntan les monicions que es donen a les Torres.

31  
Tinguen obligació vna vegada cada mes de regoneixer les armes, municions, y adreços dels cavalls dels Atalladors, y averiguar en que se han gastat les monicions.

32  
Tinguen los Requeridors cavall propi, y residir en los caps de sos partits.

33  
No trobant se ells llibres en la conformitat que se ordena, els Elets reduhits los multen.

34  
Que no consentixquen los Requeridors, que los Justicies, ni altres ministres ocupen als Soldats, ò Guardes en cosa que no sia del servici de la costa.

Quant alguns Soldats acompanyaran algun Re-

Requeridor, d' Vifitador de vna estancia en altra en aplegar a ells sen tornaran los primers, y aixi dels altres.

35.  
Los Requeridores ser-  
vixquen personalment,  
y puxen tenir vn substitut  
ab aprobació dels Sindichs, y en cas  
de ausencia demanaran  
licencia a dits Sindichs,  
ò al Vedor general.

36.  
Sou dels Soldats no  
puixa ser emparat.

Requeridores no puxen  
encarregar de la cobrança  
de les pagues dels Soldats,  
ni delles sen puxen fer celsions

El Procurador que  
pera ella farán sia nou  
en cada terça.

12

ò Sindichs del Regne, que passaràn de vnes estancies en  
altres en aplegar a elles sen tornaran los primers, y pro-  
seguiran los de les altres en dita assistencia, de vna es-  
tancia en altra, aço entès de manera, que no reste Torre  
alguna enjames sens la custodia, y guarda necessaria, ço  
pena, que la Guarda, ò Soldat, que lo contrari farà, y el  
Requeridor, que ho cõsentirà perden lo sou de vn mes.

Item, que dits Requeridores hajen de servir, y servix-  
quen personalment los officis, y pera en cas de enferme-  
tat, ò altre impediment, tinguen nomenat vn substitut  
ab aprobació dels Sindichs dels tres Estaments, pera  
que puixa per ells servir dit ofici. Y en cas de haver de  
fer alguna ausencia ans de executarla tinguen obligació  
de demanar licencia pera ella a dits Sindichs, ò al Vedor  
general, declarant pera quin temps la demanen, pera  
que segons les ocurrencies sels puixa concedir, ò ne-  
gar.

Item, per quant lo sou, que els Soldats guanyen es  
pera sos aliments, y estos son tan limitats, com es no-  
tori, ordenam, y manam, que dit sou no puixa, ni dega  
ser emparat, ni contra ell se admeten, ni proveixquen  
empares, sino en los casos permessos per dret en los ali-  
ments, y que els Requeridores no puxen encarregar se  
de la cobrança de aquell, y de les pagues dels Soldats,  
ni demes Guardes, y Officials de la costa, ni delles sen  
puxen fer celsions, ò consignacions, sino que dits Sol-  
dats, Guardes, y Officials les hajen de rebre per mans del  
Pagador, ò de sos Procuradors, y esta procura no la  
puixa tenir lo Requeridor, y que dit Procurador sia  
nou en cada terça de manera, que no es puixa repetir lo  
mateix que no passen dos terces. Y el Requeridor que se  
encarregarà de dita procura, y cobrãça, encarrega pera  
la primera vegada en pena de perdre lo sou de vn mes,  
per la segona el de dos, y per la tercera tot lo que se li  
deurà, y el ofici a nostra merce. Y els Soldats, y altres  
Guardes, que no observaran lo sobre dit, encorreguen  
en la mateixa pena de perdre lo sou de vn mes per la pri-  
mera vegada, per la segona el de dos, y per la tercera tot

lo

lo que sels deurà; y sien despedits.

Item, que faltant los dits Requeridores a dites obli-  
gacions, y compliment destes ordenances constans als  
tres Sindichs dels Estaments de dites faltes les hajen de  
notar, y apuntar pera q̄ al tẽps de despachar los lliu-  
rances del sou de son ofici, es descõte aquella part de les  
penes en que hauràn encorregut, aplicantles com infe-  
rius se dirà, aixi les que estan expressades en estes orde-  
nances, com les que pareixeràn arbitrarias en los capi-  
tols, que no es declaren, ni expressen.

Item, tenguda consideració a que tots los avisos; y  
rebatos han de venir a Nos dirigits a esta Ciutat de Va-  
lencia. tinga lo Requeridor del Grau obligació, encon-  
tinente que els reba, aixi de levant, com de ponent, de  
presentarnos los, pera que per Nos vists ordenem si dit  
avis, ò rebato deu passar avant, ò no, porque sent de po-  
ca calitat no es de safoguel el Regne. Y quant Nos per  
alguna causa estigam fora de la Ciutat de Valencia, tin-  
guen lo Justicia, y Jurats del Lloch de la marina que es-  
tiga mes prop de nostra residencia la obligació de en-  
viarnos dit rebato.

Item, ordenam, y manam que en cas, que alguans Sol-  
dats, ò quallevol altra gent de guerra contravindra a  
les presents ordinacions de calitat, que per dita contra-  
venció, ò delictè mercixerà pena corporal, ò major de  
les expressades en les presents ordinacions, y que en dit  
cas, ò casos se dega procehir a fulminar procès, y cap-  
tura del tal delinquent, puxen, y deguen los dits Re-  
queridores capturar la persona del que haurà comès dit  
delictè, ò falta, y tenirla custodida, y guardada ens  
ne donarà avis pera que es puixa procehir a lo que sia de  
justicia: Y en cas que el que contravindra no serà de la  
gent de guerra, sino de altra calitat, en lo qual la pena  
se ha de executar, no en baixa de sou com en la gent de  
guerra, sino en bens del contravenint, com està dispos-  
t en estes ordenances, en dit cas hajen los dits Requeridores  
de fer instancia davant lo jutge ordinari del Lloch  
ahon se farà la contravenció, ò delictè, sino serà en terri-  
tori

37.  
Faltes dels Requeri-  
dors les anotaràn los  
Sindichs, pera que sels  
descõten les penas en  
que hauràn encorre-  
gut.

38.  
Requeridor del Grau  
tinga obligació de  
presentar a la Excelen-  
cia tots los avisos en  
continente quels reba,

Estant la Excelencia  
fora de la Ciutat tin-  
drà esta obligació los  
Justicia, ò Jurats del  
Lloch, que estiga mes  
prop de la residencia

39.  
Obligació que tindran  
los Requeridores quan  
algun Soldat, ò altra  
gent que no serà de  
guerra contravindràn  
a estes ordenances de  
calitat que per dita  
contravenció se haja  
de imposar alguna pe-  
na corporal,

40.  
Y quant el requeridor  
de la marina no estiga  
en dita Ciutat, o en dita  
marina, o en dita  
ciudad de Valencia,

41.  
Y quant el requeridor  
de la marina no estiga  
en dita Ciutat, o en dita  
marina, o en dita  
ciudad de Valencia,



14.  
tori abon hi haja Tribunal de la Capitania general (perque en dit cas ha de ser per dit Tribunal) pera que se execute la dita pena ab tot efecte, sots pena al Requeridor, que no ho farà de haverla de pagar de propis.

40.  
Requeridors trobant-se de nit en alguna Torre la diligencia que han de fer, pera saber si les circumvehines estan velant.

Item, que los dits Requeridors, a demes de les visites ordinaries, que han de fer conforme està ya dit, estaran advertits, que trobant-se de nit en alguna Torre, Estancia, ó Poble de son partit, a la hora que millor los pareixerà, tindrà advertides les Guardes de les altres Torres, ó Estancies pera que sien obligats a respondre-li, pegant en la ma en lo foch, ò atocha encesa, y fentla puntechar, pera que li responguen en la dita conformitat, y es conega que estan velant, y les que no respondran sien marcades com està disposat en estes ordenances.

41.  
Requeridors avisan als Sindichs lo que sels oferirà tocant a la costa, y els Sindichs als Eleus reduhits, ò junta gran.

Item, sempre que els Requeridors necessiten de comunicar alguna cosa en orde a la custodia, y guarda de la costa, y tocant a son ofici tinguen obligacio de comunicarla als Sindichs dels tres Estaments, pera que comunicantla en la junta dels reduhits aqui tocarà, ò a la junta gran, es prenga en elles resolucio de lo que hauran de executar.

42.  
Requeridors de la costa sien triennals.

Item, per quant ab actes de Cort del Bras Real dell any 1626. cap. 15. y del any 1645. cap. 173. està prevenut que els Requeridors de la costa sien triennals, y per consequent està al arbitre de la junta el mudarlos de tres en tres anys, pera que dit ofici estiga servit ab la puntualitat, cuydado, y vigilancia que es raho, com està disposat en estes ordenances, per consistir en aquell tota la major custodia, y guarda de la costa; per tant encarregam al tres Sindichs del Regne tinguen particular cuydado en la averiguació de com complixen dits Requeridors ab les obligacions de son ofici, per aquells medis, modo, y forma, que millor los pareixerà pera conseguir dites noticies, participantles als Eleus reduhits pera la observancia de estes ordenances, y quant acabaran son ofici de Sindichs als que els succehiran, pera que les conserven, y procuren adquirir de nou, y els que es trobaran Sindichs al cap de tres anys apres de la publicacio

Sindichs cuydarán de averiguar si complixen ab les obligacions y estes noticies les comunicarán a sos successors.

Com les han de adquirir, y lo que ha de precehir pera confirmarlos, ò revocarlos.

15.  
cacio destes ordenances, y dits Eleus reduhits, tindran obligacio, y cuydado de fer llegir en la junta gran este capitol, y constitucio, y farán relacio en ella dels informes, que per testimonis en escrits tindran, ò per Visitadors Secrets dels procehiments de dits Requeridors, pera que en virtud dells se confermen (si els pareixerà convenient) los que hauran procehit be, y sien exclusits precissament aquells que hauran faltat a les obligacions, nomenantne altres en la mateixa junta, en son lloch, pera que dit ofici estiga mes ben servit, y mes asegurada la bona custodia, y guarda de la costa. Y esta diligencia es repetirà de tres en tres anys en la mateixa conformitat.

### ALCAITS.

Item, ordenam, y manam, que los Alcails de les Fortaleses, Castells, y Torres de la costa, tinguen obligacio de assistir de nit, y de dia continuament en elles, y no puxen fer ausencia, sino es un dia cada semana, sens nostra llicencia, ò dels tres Sindichs dels Estaments, y esta es deu concedir ab la moderacio, que convé, pera que no falte temps considerable en les Fortaleses, y Torres lo que es cap de la custodia, y guarda de elles.

43.  
Alcails d'istencia que deuen tenir en les Torres, y Castells, y com sels ha de dar llicencia pera fer ausencia d'elles.

Item, que de nit, ni de dia no deuen deixar les Fortaleses de les fortaleses vbertes.

44.  
Cuidado que han de tenir en les potres.

Item, tinguen obligacio de fer cada nit tres rondes per lo menys pera regoneixer com se han mudat les centinelles, y si està despert lo que la ha de fer, y si toquen la campana ab la corda curta de dos pams (que es lo que deu tenir) ò ab llarga desde ahon se retiren a dormir, y trobantia llargala deuen tallar, y notar la falta a qui la hauta comela, y la mateixa nota farán trobant dormint a la centinela, y tot lo contengut en estos tres capitols facen, y complixen so pena per la primera vegada de perdre lo sou de un mes, per la segona de dos, y per la tercera de tres.

45.  
Rondes que han de fer cada nit, cuydant de les centinelles, y com està la corda de la campana.

Item, que no puxen ometre dites notes, ni remetre dites

46.  
Penes no les puxen deixar de notar, ni les remeten.

dites penes, lo pena de pagar doblada la que tindrà lo Soldat, que hauran trobat dormant, ò ab la corda llarg.

### ARTILLERS:

47: Artillers deuen cuidar de la artilleria, y de los instruments, y de asistir continuamente, y en cas de ausencias com les han de fer, y llicencia que se les podrà donar.

Item, ordenam, y manam, que los Artillers tinguen obligació de cuydar del conreo de la Artilleria, y los instruments, y del us de aquella quant sia necessari, ab continua obligació de assistir de nit, y de dia en les Fortaleses, Castells, y Torres, sens que puixen fer ausencia delles sens llicencia del Requeridor, ò del Alcaite, y deixant persona proporcionada pera dita ocupació a coneguda de dits Requeridor, ò Alcaite, y esta llicencia deu ser per temps llimitat, aguda consideració a que no hi pot haver hora segura, en que no sia contingent ser necessaria la asistencia, y per lo menys tinguen obligació de dia de no estar mes desviats, y apartats de les Fortaleses, que allò que baste pera poder acudir a elles promptament a toth de campana, ò caragol, lots pena per la primer vegada de vn mes de sou, per la segona de dos, y per la tercera de tres, y altres penes a nostrom arbitre segon lo dany, que per haver faltat se haurà seguit.

### ATALLADORS, GUARDES, Y ATALAYES.

48: Atalladors de a cavall quines armes han de usar, y quins adreços pera els cavalls, y han de tornar als puestos de ahon han eixit.

Item, pera que tots los Atalladors de a cavall fassen millor los atalls, y tornen ab mes seguritat al puesto de ahon han eixit a dar lo segur, ordenam, que puixen portar les armes acostumades, y estiguen obligats a tenir selles, y frens pera els cavalls, y que no puixen eixir a fer los atalls de altra manera, y trobantlos sens semblants adreços, ò que ixquen sens ells, per la primera vegada perden lo sou de quinze dies, per la segona de vn mes, y la tercera de dos, y la mateixa pena tinguen en cas que no tornen al puesto de ahon han eixit, y començat lo atall,

Item;

Item, los Atalladors, que eixiran demati tindran obligació de començar a fer lo atall al temps, que posats a cavall puixen veure, y discernir en terra vn diner, y esta sera la claror del dia mes convenient pera començar a ferlo.

Item, que quant algu dels Atalladors aplegue ab lo atall ahon te obligació, y no haurà aplegat lo Atallador, ò Guarda que se havia de juntar ab ell, espere fins que ixca el Sol, y sino haguès acudit passe ab son atall fins a la primera Estancia pera saber la causa de no haver vingut, y guanye el sou de aquell Atallador, que faltará aquell dia, sent per sa culpa la falta, y si lo tal Atallador, ò Guarda no paraguès en donarà avis al Requeridor puix ha de tenir lo vtil del sou, que el que faltá havia de guanyar aquell dia. Y este mateix orde es guardarà passant algun avis, ò carta de rebato de guarda en guarda, y els que faltaran a estes obligacions encorreguen per la primer vegada de mes de aver perdut lo sou de aquell dia, en pena de vna lliura, per la segona de dos, y per la tercera de tres, y altres a nostrom arbitre.

Item, que els Atalladors, que han de eixir a fer los atalls, y descubertes regoneixent les puntes, y cales, deuen eixir a hores que puixen descubrirles ans que apleguen les fustes a elles aguda consideració; a que no haventse descubert aposta de Sol, per esta raho no han de estar mes de tres, ò quatre llegues de la terra, sino es en part que hi haja alguna isla prop, ahon puixen estar amagats, y tots los impediments de mates, ò arbres, que lleven la vista de les Estancies, puntes, ò cales, se arrasarán, pera que es puixen millor descobrir.

Item, ordenam, y manam, que quant se descobri guen enemichs tinguen obligació les Guardes, y Soldats de les Torres, Castells, ò Estancies, y puestos eminentes de fer tantes falles, ò alimares, ò fumades si es de dia, quantes fustes se descobrián, responnent a elles les altres Torres, ò Estancies, y en cas que les fustes, ò enemichs llancen gent en terra, facen continua, y ferma ali-

Ca

para

49: A quina hora han de eixir demati a fer los atalls.

50: Que ha de fer lo Atallador quant no trobe al altre ab qui se havia de encontrar.

51: Declaras mes la hora a que han de eixir los Atalladors a fer los atalls, y descubertes, y que han de llevar les mates, y altres impediments que estorben la vista de les cales.

52: Les falles, ò fumades que se han de fer quant se descobri guen enemichs, y correspondencia que ab elles han de tenir les altres Torres: Tenint pesa la Torre se ha de desparar pera avisar als de la mar, y la terra.

marà, ó fumada tenint los enemichs a vista, y ténint pe-  
sa la Torre la desparatàn, pera que sien millor avisats  
los de terra, y les barques en la mar, lo pena de que lo que  
faltarà a estes obligacions, ó les contingudes en los ca-  
pitols 49. y 51. havent pogut descubrir als enemichs, sia  
condenat en perdre tot lo que se li deurà del sou q̄ hau-  
rà guanyat, y sia pera sempre despedit, y en altres pe-  
nes arbitraries, y a Nos reservades, segons los incon-  
venients, y danys, que de semblants descuits, y omi-  
sions se hauràn seguit, ó pogut seguir.

53:  
Com han de partir de  
les Torres les Guardes  
en ocasions de rebat-  
os a dar los avisos.

Item, que en les dites ocasions de rebatos la primera  
diligencia sia com està dit la dels focs, ó fumades, y  
consecutivament haventhi tres Soldats en dita Torre,  
partirà lo hu devès ponent, y lo altre a llevant a dar lo  
avis, y rebato a les Torres mes vchines, restantse lo al-  
tre fent dits focs, ó fumades sens perdre als enemichs  
de vista. Y no sent mes que dos los Soldats, lo que serà  
de campanya tinga obligació de anar a la Torre, ó Est-  
tancia, que estara mes prop del rumbo, que pendrán los  
enemichs a dar dit avis, y rebato, y sen tornarà a ella  
restantse lo altre en la Torre sens perdrels de vista. Y  
tornant lo que anirà a dar lo primer avis, es restarà en  
dita Torre tenint conte en lo discurs, que els enemichs  
faràn, y lo altre passará a la Estancia contraria, ahon  
no se haurà avilat a dar lo mateix avis, y rebato, y sen  
tornarà a la sua Estancia. Y en cas que no hi haguès si-  
no vn Soldat en la Torre no es mourà aquell della, con-  
tinuant les falles, y fumades, puix de ninguna manera  
podrà avisar mes presto, que ab elles; y haventhi Ata-  
llador, ó Atalladors en dita Torre, a ellis tocarà el correu  
dits rebatos en la mateixa conformitat. Y aço se ob-  
servarà sots les penes contingudes en lo precedent ca-  
pitol.

54:  
Tardant lo rebato de  
aplegar de paraula a  
les Torres circunve-  
hines, la obligació que  
tindràn los que ha-  
vent lo sentit, lo espe-  
raràn.

Item, en lo dit cas de no trobarse mes de vn Soldat,  
ó Guarda en la Torre que farà el rebato, la Estancia, ó  
Torre que li estara mes prop, apres de haverli respost  
estarà aguardant lo rebato que de paraula, ó per escrit li  
avia de venir, y tardant mes de lo que solen tardar, exi-  
rà

rà della vnà de les Guardes devès la Torre, ó Estancia  
de ahon tinguè principi lo rebato, pera certificarle dell,  
y de allí el portarà com si haguera, exit de sa mateixa  
Estancia: Y als que aixi el portaràn sels doblarà lo sou  
de aquell dia per conte del Regne, si en la Torre no hi  
havia Guarda que tinguès esta obligació, y haventla y  
per conte de aquella, y no fentho aixi la Guarda de la  
Torre que estara mes prop de la que moguè el rebato  
aqui tocarà exir encorrega en pena de vna lliura per la  
primera vegada dos, per la segona, y la tercera perda lo q̄  
se li deurà, y sia despedit vltra de les penes en que haura  
pogut encorrer segons lo dany se haurà seguit.

Item, en cas, que el rebato se haja de donar per haver  
saltat los Moros en terra, en lloch de anar les Guardes,  
ó Atalladors, quel han de portar a les Estancias, ó To-  
rres mes propinques, vna devès llevant, y altra a po-  
nent, ordenam, y manàm lo les penes contingudes en  
lo cap. 52. que deixant de anar la vna Guarda, ó Ata-  
llador a la Estancia ahon partixerà menys necessari lo  
avis, vaja a la Ciutat, Vila, ó Lloch, que estara mes prop  
del paratje ahon los Moros hauràn desembarcat, a don-  
nar avis del dit rebato al Governador, si loy haurà, y  
sino al Justicia, ó Jurats de dita Ciutat, Vila, ó Lloch,  
pera que acudixquen com deuen acudir a dit rebato, y  
pera que avisen aquells encontinent als Llochs mes ve-  
hins com tindràn obligació; y apres anirà a donar lo  
mateix avis a la Torre, ó Estancia, que li havia de tocar  
de llevant, ó deponent; y si en la Torre, ó Estancia de  
ahon haurà de exir dit rebato no hi haguès mes que vn  
Soldat, en este cas (no obstant lo dispost en lo cap. 53.)  
aquell tindrà obligació de anar adonar lo a la Ciutat,  
Vila, ó Lloch mes propinch, com està dit, y apres tor-  
nar sen a la sua Estancia.

Item, que ningun Soldat, Guarda, Atalaia, ó Ata-  
llador que residixquen en les Torres, ó Estancias puixa  
tenir llibre, guitarra, gos, fur, ó llasos, ralls, ni altres ge-  
neros de filats, ni aparells alguns de caçar, ó peixcar, ni  
ocupar se mentres est n de atalaya en altra faena, ocupa-  
ciq

55:  
Rebato de haver sal-  
tat los Moros en terra  
com se han de donar.

56:  
Que no tinguen les  
Guardes, ó Atalla-  
dors aparells de peix-  
car, ni de caçar, ni al-  
tres entreteniments.

57:  
Que no tinguen les  
Guardes, ó Atalla-  
dors aparells de peix-  
car, ni de caçar, ni al-  
tres entreteniments.

58:  
Que no tinguen les  
Guardes, ó Atalla-  
dors aparells de peix-  
car, ni de caçar, ni al-  
tres entreteniments.

59:  
Que no tinguen les  
Guardes, ó Atalla-  
dors aparells de peix-  
car, ni de caçar, ni al-  
tres entreteniments.

60:  
Que no tinguen les  
Guardes, ó Atalla-  
dors aparells de peix-  
car, ni de caçar, ni al-  
tres entreteniments.

ciò, ò ministeri; que els puixà divertir de la continuà, y atenta guarda, que deuen fer lo pena de perdre tots los dits aparells, y per la primera vegada quinze dies de sou, per la segona vn mes, y per la tercera dos melos.

Item, ordenam, que vn Soldat, ò Guarda de cada Torre, ò Estancia puixà anar vn dia en la semana, que ferà el Disapte per lo manteniment de tota ella pera los companeros, sent la distancia de a dos llegues de poblats, pero sent de menys puixè anar de tres a tres dies. Y esta diligencia en les Torres, ò puestos que hi haurà tres Soldats, ò mes la ha ja de fer lo Soldat que serà de Vila, no deixant lo que serà de companya la vista de la Torre, ni el que serà de guarda el estar en centinela, y en les que hi haurà dos Soldats tan solament la ha ja de fer lo que no serà aquel dia de guarda repartintse per turno este cuydado.

Item, que si es trobassen als dits Atalladors Guardes, ò Atalayas dormint; ò altrament descuydats, en temps que deuen velar, y acudir a ses obligacions en correguen, per la primera vegada en dos melos de sou, y mes lo que al Requeridor pareixerà segons lo dany, ò inconvenient que se hauria seguit, ò pogut seguir de semblant descuit, com no sia tal, que puixà encloure pena corporal principalment, ò en subsidi, la pena corporal, y per la segona vegada lo sou de vna terça, privació de la plaça, y preso, donantnos noticia de la falta, pera que segons la culpa, y danys que se hauràn pogut seguir manem se fasa justicia.

Item, qualsevol Guarda, Soldat, Atalaya, ò Atallador, que sia trobat jugant sia multat, y penat en quinze dias de sou per la primera vegada, per la segona de vn mes, y per la tercera de dos. Y la mateixa pena tinguen trobant dones en las Estancias, y Torres que no sien mullers propries dels que en elles residiran, y trobant alguna dona de mala vida sia despedit lo Soldat per conte de qui estarà.

Item, que si les Guardes, Atalayas, Soldats, ò Atalladors, prenguessen algun Moro en la sua Estancia eixint al re

57.  
Quantes vegades en la semana podran anar los Soldats, ò Guardes per manteniments a poblats.

58.  
Penes imposades als que es trobaran dormint, en hores que deuen velar.

59.  
Penes imposades als que es trobaran jugant, y als que tindran dones que no sien mullers propries.

60.  
Moro que pendran los Soldats, ò Guardes, de qui sera.

al rebato; ò sent lo atall, ò estant en centinela sia seu, ab que no disponga dell fins darne raho al Requeridor, y el Requeridor a Nos, pera que li ordenem lo que dega fer.

Item, que si es farà alguna presa per avis de les dites Guardes, Soldats, Atalayas, ò Atalladors, sia feta merce del quint de dita presa a la Estancia de ahon haurà eixit lo tal avis, y la Guarda que el donará tinga mes sa part, com hu dels que estobaràn en la presa.

Item, que en les dites Torres, ò Estancias no es puixen recollir Peixcadors, ni altra gent que no sia molt segura, y coneguda de les Guardes, perque no es done lloch a que gent sospitosa, y de mala vida entren en les dites Torres. Y encara que sien persones molt conegudes, y segures no puixen acollirse sino es en cas de gran necessitat, y que no sia de vna nit avant, ni puixen recullir, ni ocultar frau algu, en perjuhi dels drets Reals; ò de la Generalitat, ò altres qualsevol, lo pena de que encorrerà lo que lo contrari fara en pena de vn mes de sou per la primer vegada, y la segona perda lo que se li deura, y sia despedit.

Item, que ninguns Soldats, Atalayas, ò Guardes entras que arribàs prop de les Torres algun vexell, encara que sia de amichs, no puixà entrar en ells, ni deixar sa Estancia, y si per alguna causa es voldrà parlar, hajeñ de venir los del vexell al peu de la Torre, y el que lo contrari farà encorregà per la primera vegada en pena de vna lliura, per la segona en dos, y per la tercera en tres.

Item, que les Guardes, ò Atalladors, que donaràn rebatos falsos perden lo sou de vn mes.

Item, que si algun Soldat, Guarda, Atalaya, ò Atallador, ò altre oficial de la costa es voldrà despedir, tinga obligació, quinze dies ans de deixar la Torre, ò la Estancia, de pareixer davant del Requeridor a manifestarli sa intenció, y partida, pera que en buique altre en son lloch lo pena que el que lo contrari farà perda el sou que se li deura, y servixca forçòs fins trobarne altre.

Item, pera que aixi la gent que va per la mar com la

61.  
Presa feta per avis de les Guardes com se ha de repartir.

62.  
Peixcadors, y gent que no sia molt segura no es puixà recollir en les Torres, ni ocultar frau en perjuhi dels drets Reals, ò altres.

63.  
Que els Soldats, ò Guardes, no puixen entrar en ningun vexell, y volente parlar hajeñ de acudir los del vexell al peu de la Torre.

64.  
Pena de rebatos falsos; Item, que si algun Soldat, Guarda, Atalaya, ò Atallador, ò altre oficial de la costa es voldrà despedir, tinga obligació, quinze dies abans, de pareixer davant del Requeridor a manifestarli sa intenció, y partida, pera que en buique altre en son lloch lo pena que el que lo contrari farà perda el sou que se li deura, y servixca forçòs fins trobarne altre.

66.  
Fochs de segur aquí nes hores, y com se han

han de fer, y corres-  
pondre.

22

de terra, y les mateixes Guardes de les Torres, y Estancias sapien si està la mar segura, y neta de enemichs, y esta noticia passe de vnes en altres, ordenam, y manam, que a prima nit en cada Torre, ò Estancia es faça vn foch de segur, com se acostuma a fer de ordinari, y a la modorra, o micha nit sen faça altre, y al acudir la Guarda del alba vn altre, y que totes les Torres, ò Estancias estiguen advertides, quant la Estancia que en cada partit estarà senyalada pera portar la guia, farà la senyal de segur li respouguen. Y fins que la dita Estancia que ha de començar faça la senyal, no se ha de fer en en altres Torres, ò Estancias, sino es en cas que sia tanta la tardança, que es conega que se ha descuydat, y quant se ha ja de dar avis de enemichs la senyal serà diferent de la del segur, que serà sent dos fochs, y alçantlos en aljunts descobrint vna fusta, y abaxantlos, y tornantlos a alçar, terà senyal de dos fustes; y desta manera se alçaràn, y amagaràn tantes vegades, quantes fustes se descobriràn, y faltant en qualleivol cola de la sobredites en correguen per la primera vegada ( ultra de les penes en que podràn haver encorregut segons lo dany se haurà seguit ) en perdre vn mes de sou, per la segona dos, y per la tercera privaciò de ses places, y que perden tot lo que sels deura.

senyal de enemichs co-  
se farà.

67.  
Avis de rebato com se  
ha de portar per escrit.

Se donarà en la Estan-  
cia de ahon haurà naix-  
cut per foch, ò fumada.

Passarohan los Atal-  
ladors ahon ni haurà,  
ò els que seràn de com-  
panya.

Item, so les dites penes manam que les Guardes, ò Atalladors han de portar lo rebato, ò avis ab tota diligencia, y quant se porte per escrit ha de anar en carta vberta, passant lo original la costa avant, escrivint en ell la persona aqui tocarà servir dit rebato; ò altri per ell, a la hora que aplega, y a la hora que mana passar avant. Y en la Estancia de ahon haurà naixcut lo dit rebato, es darà primer avis en ella per foch sent de nit, y sent de dia per fumada, com està dit, y en la hora exiran les Guardes, ò Atalladors ab lo avis de paraula, ò per carta a les Estancias mes propinques de llevant, y ponent, pera que passe la costa. Y dits avisos, y rebatos els portarán, y passaran los Atalladors en les Torres ahon ni haurà, y no haventni el passaran les

Guar-

23

Guardes, ò Soldats que seràn de companya!

Item, en cada Torre, ò Estancia, y en lo mes eminent dells ha de haver vna entena, ò pica de vint pams, ò mes de llarch, q̄ estiga a la extremitat della lligat vn feix, com a granera de broça, pera senyal de segur, y quant major sia dita granera millor se devilarà, y esta senyal estarà en dita Torre sempre que la mar estiga neta, y segura de enemichs, y estant sospitosa dells es llevarà, pera que llançantla menys la gent, aixi de mar, com de la terra conega, que no està segura la costa, (ots les penes contingudes en los capitols antecedents als que estaràn de guarda, y faran lo contrari.

Item, aixi mateix hi haurà en cada Torre, Castell, ò Atalaya ahon no hi ha campana vn caragol de mar, corn, ò bocina, pera dar avis per este medi a les Guardes, que estaràn prop de la Torre, y a la gent dels camps, de que la costa no està segura, y pera recollir ab ell les guardes, que estaràn de companya. Y aixi mateix deuen tenir sempre foch de nit, y de dia, ò aparell, ab que es puixa encendre promptament. Lo qual observaràn les guardes aqui tocarà, so les dites penes contingudes en los antecedents capitols.

Item, que les Guardes, y Atalayas de totes les Torres, y Estancias, so les dites penes tinguen obligaciò de fer vna senyal de foch cada vegada, que de nit eixirà hu de guarda, y entrarà altre, no sols a prima, y a la alba, sino també a la mitja nit, ò modorra, y tots temps que es muden les guardes, pera que es sapia quant se muden, y es conega la bona guarda, y la mala, quant se falte a fer la senyal de mudarle.

Item, en totes les Fortaleses, Torres, y Atalayas, y ahon convinga, pera que les Guardes no sien enganyades ab altres fochs, ò fumades, tindran posada vna mira, ò canò per ahon directament se descobriguen los fochs, y fumades verdaderes de les Torres, y Estancias circumvehines, aixi de llevant com de ponent, ab les quals se han de correspondre.

Item, en cas que faltan, Guardes, Atalladors, Sol-  
Dats,

68.  
Senyal continuo de se-  
gur que ha de haver  
en les Torres estant la  
mar neta de enemichs.

69.  
En les Torres ahon no  
hi ha campana ha de  
aver caragol, ò corn  
pera avisar els que es-  
taràn prop de la To-  
rre, de no estar la mar  
segura.

Deuen tenir foch de  
nit, y de dia, ò apa-  
rell prompte pera en-  
cendrel.

70.  
Totstemp que es mu-  
den les Guardes es fa-  
rà senyal de foch en  
les Torres.

71.  
En les Torres hi hau-  
rà vna mira, ò canò pe-  
ra ahon directament se  
descobriguen les cir-  
cumvehines per no sen  
enganyades en los  
fochs, ò fumades.

72.  
Faltant Guardes, ò  
Atalladors les Viles,  
ò Llocas

ò Llochs del Regne tindran obligació de donarles metres los Requeridors non troben pagantles lo Regne.

ant se doblen tin obligació de em- arles pagades.

73.  
Guardes que ls Llochs enviarán a la marina quant manen doblarls aquins puestos deuen acudir.

74.  
Soldats, y Guardes de les Torres acudixquen totes de nit a elles.

75.  
Guarda del Castell de Guardamar com ha de fer les centineles.

24  
dats, ò Atalayas pera les Torres, Castells, ò Estancias de la costa, tinguen les Ciutats, Viles, y Llochs del Regne obligació de donarles en lo entretant que non troben los Requeridors, pagantles lo Regne del modo y forma que es paguen les que per los Requeridors se posen. Y aixi mateix tots temps, que a Nos parega convenient el q es doblen les guardes tinguen obligació de emviarles pagades conforme es declararà mes avant en les ordinacions mes particulars, ahon se individuarán les Ciutats, Viles, y Llochs que tindran obligació de acudir ab dites guardes, y aquines Torres, o Estancias.

Item, que les Guardes, que les Ciutats, Viles, y Llochs del Reyne acudirán a la marina en temps que manen doblarles no puixen anar als puestos ahon estan les Torres, ò Atalayas ordinaries, fins que primer apleguen totes a la Estancia, y puesto que tindran senyalada pera juntarse ab los companyeros, y estant ya justs vagen al lloch, y puesto de la Atalaya, ò Torre, y fent lo contrari sien penats per la primer vegada en vna lliura, per la segona en dos, y per la tercera en tres.

**COM SE HAN DE REPARTIR LOS SOLDATS, y Guardes de les Torres, y Fortalees les centineles, y asistencia en elles;**

Item, encara que algunes Torres, Castells, ò Fortalees se haja platicat repartirse per semanas, ò de tres en tres dies la asistencia del dia, y de la nit en elles, ò de altra manera, ordenam, y manam pera la millor guarda, y custodia de la costa, que de aci avant tots los Soldats, Artillers, y Guardes assistixquen de nit a elles, y facen les centineles dividintse la en iguals parts segons lo numero de Soldats, y Guardes que hi haurà en la forma, y manera seguent.

Que lo Soldat, y Guarda vnica, que per conte del Regne hi ha en lo Castell de Guardamar tinga obligació de seguir les centineles en la conformitat que les al-

tres

25  
tres Guardes que hi ha en ell per conte de la Magestat.

Item, que en les Torres, y Fortalees, que hi haurà dos Soldats, ò Guardes tan solament, se hajan de reparar la guarda del dia, y de la nit ab igualtat, de manera que hu guardarà vn dia, y lo altre, altre dia. Y les Centineles de la nit les farà lo hu fins mitja nit, y feta despertará al altre pera de la mitja nit en avall, fent los focs acostumats, de prima, y mitja nit, y al alba, llançant los achons encelos, y es restará de guarda aquell dia lo que entra de prima a fer la centinela, lo altre que no serà de guarda, vn dia dels q no serà de guarda serà de còpanya pera portar aygua, y atocha a la Torre, y passarlos avilos, no haventhi Atallador, ò Atallayadors, y altre dia folgarà ò serà de Vila, y aixi es còtinuarà reciprocament.

Item, quant los Soldats, ò Guardes de vna Torre, ò Fortalea seràn tres, tindran obligació de repartirse les centines de la nit per iguals terços, despertant lo que acabarà de fer la centinela al que haurà de entrar, fent al començarles, y al mudarls, y al rematarls los focs acostumats, llançant los achons encelos, y si hi ha companyana en la Torre, ò Fortalea, el que farà la primera centinela tocarà de quant en quant vna batallada, el que farà la segona dos, y el que farà la tercera tres, y al rompre la alba trenta, ò quaranta batallades per senyal de que ixquen los Atalladors, y de dia restará de guarda lo que de prima començà la centinela, lo altre serà de companya pera portar aygua, y atocha a la Torre, y passar los avilos, no haventhi Atallador, ò Atalladors, y lo altre serà de Vila, interpolantse en dites assistencies, y ocupacions.

Item, quant en dites Torres, ò Fortalees seràn tres Soldats ab lo Alcayt, com en la Torre de la Escalera del partit de Elig, es repartiran de nit les centineles los dos Soldats, lo hu fins mitja nit, que acabantla despertará al altre pera de mitja nit en avall, y lo Alcayt tindrà obligació de fer per lo menys tres rondes cada nit a hores incertes, y diferents pera regoneixer si estan dormint, ò velant, y de dia restará de guarda lo hun Soldat,

D2

dat,

76.  
Dos Soldats, ò Guardes com se han de repartir les centineles.

77.  
Tres Soldats, ò Guardes com se han de repartir les centineles.

78.  
Tres Soldats ab lo Alcayt com se repartiran les centineles.

dat; que feu la centinela de prima, juntament en lo Alcayt, lo altre vn dia dels que no serà de guarda serà de companya, y altre de Vila, com està disposat en lo capitol 76.

Item, si algu dels Soldats, ò Guardes tindrà obligació de fer alguna descuberta la farà lo que a quell dia no serà de guarda sent dos, ò el que ha de ser de campanya, ò de Vila sent tres, com se dirà mes avant.

Item, en les Torres, y Fortalees que hi haurà quatre Soldats es repartirà la guarda de la nit en quatre quarts iguals, despertant lo que acabe la centinela al que ha de entrar, sent en dita conformitat los fochs al començar, y mudar se, y tocant aixi mateix la campana si la hi ha, y restarà de guarda aquell dia lo que haurà fet la centinela de prima, dos restaràn de companya, altre de Vila.

Item, quant los Soldats; ò Guardes seràn quatre ab lo Artiller, com en la Fortalea de Oropesa, la guarda de la nit serà com en lo capitol precedent, y per quant lo Artiller no deu perdre de vista la Torre, y estar a toch de campana, ò caragol es repartiràn los tres Soldats la guarda de dia en la conformitat, que està dit de les Torres ahon hi ha tres Soldats, ò Guardes.

Item, en les Torres, y Fortalees que hi haurà cinch Soldats tindràn obligació de fer tots de nit les centineles, repartint se la per les parts iguals fins al dia, despertant los vns als altres, y ab obligació de fer fochs, y senyal de campana si la hi ha, com està dit; y entraràn dos de guarda de dia els que feren la nit abans les dos centineles primeres; dos seràn de companya, y lo altre de Vila, y en lo Castell de Benidorm es farà la guarda, y centinela de dia en la plataforma, y de nit en la garita.

Item, dels huyt Soldats que hi ha en lo Castell de Altea encara q̄ com està dit, tenē tots obligació de estar de nit en lo Castell es repartirà en tres la centinela de cada nit, repartint se la en tres iguals terços, sent los fochs; y tocant la campana en la dita conformitat; y al tocar

les

79.  
Descuberta la farà lo que aquell dia no serà de guarda sent dos, y el de campanya sent tres.

80.  
Quatre Soldats; ò Guardes com se repartiràn les centineles.

81.  
Quatre Soldats ab lo Artiller com se repartiràn les centineles.

82.  
Cinch Soldats com se repartiràn les centineles.

83.  
Los huyt Soldats de Altea com se repartiràn les centineles.

les batallades del alba entraràn dos Soldats de guarda tots los dies, hu en lo alc del Castell, y altre a la porta dell, y amig dia es trocaran estes dos guardes, y dos dels que no seran de guarda tindran obligació per son turno de estar prompts a toch de caragol, ò de campana. Y els Soldats, ò Guardes de qualsevol Torre, ò Fortalea que en ella estaran de guarda no puxen deixarla que no ha en acudit los que apres dells hauran de entrar de guarda, sots pena als que no observaran tot lo contingut en lo present, y precedents capitols desta rubrica, per la primera vegada de vn mes del sou que hauran guanyat, per la segona de dos, y per la tercera de privació de ofici, y q̄ perden tot lo q̄ sels deurà, vltra de les penes en que puxen haver encorregut segons lo dany que se haura seguit.

Item, la corda de la campana en les Torres, y Fortalees ahon ni haura no sera mes llarga que de dos pams pera que no es puixa tocar del de el puesto ahon los Soldats se retiren a dormir, y trobant la lo Alcayt mes llarga tinga obligació de tallarla, cō esta dit, y encorrega lo Soldat que aixi la tocarà, per la primer vegada en pena de quinze dies del sou que guanyarà, per la segona en vuyt mes, y per la tercera de dos.

### PEIXCADORS; PASTORS, Y CAZADORS.

Item, ordenam, y manam; que ninguns Peixcadors, ni altres persones sien gozats de nit entrar a peixcar fins que el atall sia fet, perque les Guardes, y Atalladors puxen coneixer si el rastre es de Peixcadors; ò de Morros, que han saltat en terra; ò que dits Peixcadors tinguen tal concert ab les Guardes, que coneugen los dits rastres ser de Peixcadors, sots pena de tres lliures a cada un que lo contrari farà.

Item, manam, que ninguns Peixcadors, aixi de boliegs, com los que peixquen ab tirs, ralls, xarcies, y a la enceta, ò de altra qualsevol manera, puxen entrar de nit a peix;

Los que estaràn de guarda no puxen deixarla, que no hagen acudit los que apres dells la hauràn de fer.

84.  
Corda de la campana no puixa ser mes llarga que de dos pams.

85.  
Peixcadors, ni altres persones no puxen entrar a peixcar fins que lo atall sia fet.

86.  
Ningun genero de Peixcadors puxa entrar de nit a peixcar sens licencia del Batle, y ciencia del Requejador.

Guardes de la Torre proxima a hon han de peixcar.

Guardes, que han de posar de nit dits Peixcadors a ponent, y a llevant, y a quina distancia.

Ahon no hi ha Batle, ni Requeridor prop avisarán a les Torres mes vehines.

87.

Barques no les tinguen fora dels trajos, y a quina manera les han de tenir.

88.

Barques no les puxen deixar en lo riu de Millas, ni en altre riu, ni estany, exceptat lo riu de Cullera.

Los Soldats de les Torres circumvehines que ho consentixquen, sien multats.

a peixcar sens llicencia del Batle del districte; y jurisdicció ahon se ha de fer dita peixca, y ab ciencia del Reque- ridor de aquell partit, y de les Guardes de la Torre, ò Estancia mes proxima a dita peixca, y sent lo contrari encorreguen en pena de cinch lliures per la primera ve- gada, per la segona de deu, y els aparells perduts, y per la tercera de vint, perduts tambe dits aparells: Y que dits Peixcadors que han de peixcar, com està dit, no ho puxen fer de nit sens posar dos guardes vna a la part de ponent, y altra a la part de llevant, a trescents passos, y mes si convè de la banda dels que peixquen, so les dites penes. Y ahon no haurà Batle, com no lo hi ha desde el Grau a Puçol, ni desde el Grau a Cullera, y en altres parts ahon tambe estaràn separats dels Requeridors, tindrà so la dita pena obligació de avisar a les Torres que estaràn mes prop de ahon haurán de peixcar.

Item, que los que tenen barques de peixcar no les puxen deixar en la costa de la mar fora dels trajos, y puestos destinats pera tenirles lligades ab cadenes, y ca- dats forts, ab claus, y tret vn rumball del costat de cada vna ab sa estela de ferro, y que no les deixen ab rems, veles, ni altres aparells, so pena de perduda dita barca, y de pagar tot lo dany que se haurà ocasionat; y per la primera vegada cinch lliures, per la segona deu, y per la tercera vint, y sien cremades les barques a elecció, y ar- bitre dels Requeridors.

Item, per quant te molts inconvenients el deixar en algunes ocasions los Peixcadors les barques en lo riu de Millas, è altres rius, ò estany fora dels trajos, y en ells no poden estar sens los rumballs, ni tancades, com està disposat, y prevengut, ordenam, y manam so la dita pena continguda en lo capitol precedent, no puxen estar dites barques en neogun riu, ni estany exceptant lo riu de Cullera, sino es los trajos destinats; y si los Soldats de les Torres que estaràn a la vista de dits rius, ò es- tany ho consentixquen, sien multats per la primera vega- da en vn mes de sou, per la segona de dos, y per la ter- cera de tres.

Item;

Item, per quant exccutant se les barques, solen creuar- se, possant vna Creu en la popa, ò en la proa, encas que estant desta manera los Peixcadors se les emportassen, encorreguen en pena de vint lliures, y sens remissió sien cremades dites barques.

Item, ordenam, y manam, que ningú Peixcador, Pas- tor, Cazador, ni altres persones puxen fer llum de nit, de manera que es descobra de la mar, per que les fustes no la vejen, y virguen a ferlos dany, y tambe se escu- sen de ferla de manera, que es veja de les Torres, ò Es- tancies, per que no es donen rebatos falsos, y a ço se en- tenga prop de la llengua del aygua, en distancia de mit- ja llegua; pero no per ço es prohibix que en les choses, barraques, y cases no puxen fer llum, ab que no es des- cobra de la llengua de la aygua, ni de les Torres, so pe- na de tres lliures per la primera vegada, de sis per la se- gona, y de dotze per la tercera.

Item, que ningun Peixcador puixa fer barraques fo- ra dels trajos sens llicencia del Requeridor, sots pena de Deu lliures, y de ser cremada dita barraca, y encas que donada llicencia per lo Requeridor, acabada la peixca se la deixassen sens desferla, tinga lo Requeridor obliga- ció de cremarla; y les barraques que es farán en los tra- jos no es puxen fer, so la dita pena, sino en distancia de trescents passos, ò mes apartades de les Torres.

Item, que els gozos del ganados no es puxen tenir en puestos que pertuiben als Atalladors sos atalls, y els descobriguen lladrant, sots pena de tres lliures per la primera vegada, de sis per la segona, y de dotze per la tercera.

### APLICACIO DE LES PENES;

Item, ordenam, y manam, que les penes en que incu- rriren los Alcayts, Artillers, Soldats, Guardes, A- talladors, y Atalays sien, y se apliquen la tercera part pera el Requeridor, la altra pera el Veedor, y la altra pera el Regue, y gastos de la costa. Y sent lo Reque- ridor

89: Barques que estan cremades se les n porten sien cremades

90 Peixcador, Pastor, ni Cazador, ni altres per- sones no puxen de nit fer llum que es desco- bra de la mar. Escusen tambe ferla de manera que es veja de les Torres. A ço se entenga en dis- tancia de mitja llegua de la mar.

91: Barraques fora dels trajos, no es puxen fer sens llicencia del Re- queridor, y a quina distancia de les Torres, y acabada la peixca, es cremada si la deixen fora.

92: Gozos dels ganados no es tinguen ahon perturban als Atalla- dors los atalls.

93: Les penes se aplicarán, igualment al Reque- ridor, Veedor, y costa. Si el delictè es del Re- queridor al acullador, Veedor, y costa.



Penes dels Peixcadors, y dels que no seràn gent de guerra, com se aplicarán.

Estes paren en poder del Requeridor de q portará conte, y raho, y avisará als Sindichs y al Veedor. En cas de Visitador se li aplicará a ell la part de les penes que solia tocar al Requeridor.

Ningunes de dites penes se puixen remetre per ningú dels sobredites.

94.  
Requeridor, y demes Oficiais de la costa sié excepts dels oficis, y carrechs de les Viles, y Llochs ahon residixen.

30  
ridor lo delinquent se apliquen al acusador; Veedor, y costa. Y les penes dels Peixcadors se aplicuen la vna part pera el acusador, ò prenedor, y les altres dos pera gastos de la costa. Y les penes dels que no seràn gent de guerra, ni oficials de la costa aqui el Regne no dona sou, ni dels Peixcadors, en lloch de aplicar la vna tercera part pera els gastos de la costa, se aplique pera el comu de la Vila, ò Lloch ahon se haurà comes la contravenció. Y estes penes vinguen a poder del Requeridor de cada partit, portant conte, y raho delles, donantne avis als Sindichs dels tres Estaments, y al Veedor, pera que a son temps se repartixquen. Y en cas que la junta dels Elets, ó els Sindichs del Regne enviaffen algun Visitador a ella, y trobàs alguns delcuyts, omisions, y culpes, aixi en los Soldats, y Oficiais de la costa, com en los que no ho seràn, la part de les penes, que es sol aplicar al Requeridor se aplicará al dit Visitador. Y aixi mateix trobat dits delcuyts, y contravencions a estes ordenances en la gent q no es de guerra, ni dels oficials de la costa, los Capitans, ò Companyies de cavalls, com està dit en les ordenances de dites Companyies, els toque la tercera part de les penes aqui trobarà dits delcuyts, y faltes, de les dos parts aplicades pera la costa. Y les penes contengudes en les presents ordinacions no les puixen remetre Veedors, ni Requeridors, Visitadors, ni Capitans, sots pena de pagarles en doble de propis els que les remetràn.

### PRÈMINENCIES DELS OFICIALS, Y SOLDATS DE LA COSTA.

Item, ordenam, y manam, que totes les dites persones, Requeridors, Oficiais, Soldats, y Guardes de la costa sien exemptes, segons que per les presents les eximim, y privilegiam de tots, y qualsevol oficis, carrechs, y obligacions personals, a que per raho de son origen, naturalca, y domicili sien obligades, com notra

tra voluntat sia, no se ocupen, ni divertixquen en altres exercicis, sino tan solament en los que per Nos son estats encomanats en la custodia, y guarda de dita costa, y del present Regne; y en cas que algu del dits Requeridors Oficiais, Soldats, Guardes, y persones que tindran ofici en dita costa admetès qualsevol altre ofici del govern de la Ciutat, Vila, ò Lloch ahon residirà, ipso facto, vaque el que tindrà en la costa, y es proveixca en altri sempre que sen tinga noticia, y cesse lo salari que tindrà per raho del dit ofici de la costa desde el dia, que començarà a servir lo del govern, que per lo present capitol se li prohibix.

Item, pera que dits Soldats, Guardes, Atalayas, y Atalladors acudixquen ab mes promptitut, y diligencia a los oficis, y obligacions, ordenam, y manam, que anant per provisió dels bastiments necessaris, sien preferits ab son diner a qualsevol altres persones; y en los molins de pa, ahon aniràn a moldre los grans, sien també preferits, sens aguardar turno, com no porten mes que vna barcella cada semana pera cada guarda.

Item, per quant les Justicies ordinaries, contravenint a les antigues ordenances de la costa, y privilegis Militars, se han volgut entrometre en coneixer de les persones dels Oficiais, Soldats, y Guardes de la costa, aixi en les causes criminals, com en les civils, y sent com aço seria vn gran abus, en deservey de sa Magestat, y desconveniencia de la bona custodia, y guarda de la costa, ordenam, y manam als Governadors, Batles, Assesors, Lloctinents, Subrogats, y a qualsevol Justicies, que son, ò seràn dins de aquest Regne, no se entrometen en lo coneiximent de dites causes civils, ò criminals dels Soldats, ò Oficiais de la costa so ningun color, ni pretext per tocar este juhi a la Capitania general. Y en tals casos los Requeridors tindran obligació de darnos avis de la qualitat de dites causes pera que ordenem, y manem se faça en elles justicia; y si a dits Requeridors pareixerà convenient pera assegurar les persones passar a captura de dits Oficiais ho executarán aixi, tenintlos en

Y el que admetrà dits oficis perda el que tindrà en la costa, y li cesse encontinent lo salari, y es proveixca en altri.

95.  
Dits Oficiais anant per bastiment sien preferits ab son diner a altres persones. Y aixi mateix ho sien en los molins no portant mes que vna barcella cada semana.

96.  
Justicies ordinaries no se entrometen en lo coneiximent de les causes civils, ò criminals dels Soldats.

Toca este juhi a la Capitania general. Los Requeridors avisen de dites causes, y sent necessari se asseguren dels culpats capturantlos.

97.  
Sien los Ofi als , y  
Soldats de la costa  
lliures de pontatges,  
y barcatges.

98.  
Que gozen de totes  
les franquices , y pre-  
rogatives concedides  
a les persones mili-  
tants.

Tinguen los Requeri-  
dors cuydado de que  
sels observen.  
Y avisen dels agravis  
que sels farà.

32

bona custodia , y guarda fins que sels ordene altra  
cosa.

Item, així mateix ordenam , y manam , que tots los  
Oficials, Soldats, Atalays, y Guardes de la costa, anāt  
a fer sos oficis, sien franchs, y lliures de pagar pontatges,  
y barcatges , pera que millor los puixen fer, sens ser de-  
tenguts , y als Justicies , y Jurats , y a qualsevol altres  
Oficials Reals a qui tocarà la provisió de lo sobredit en-  
carregam, y manam així ho proveixquen , y facen com-  
plir , tots les penes que a Nos ben vistes seràn.

Item, per quant tots los que servixen en la custodia, y  
guarda de la costa marítima es deuen reputar per per-  
tones militats, y estàn en còtinuo perill, patint grās des-  
comoditats, y miseries en benefici del Real servey de sa  
Majestat, ybe vniversal del Regne, ordenā, y manā, y es  
nostra voluntat , en consideració de lo sobredit, q̄ hajen  
de gozar, y gozen de totes aquelles franquices, libertats,  
excepcions, y prerrogatives , que generalment estàn  
concedides a totes les persones militants , y que se ob-  
serven en lo present Regne : Y que els Requeridors ting-  
uen particular obligació , y cuydado de que sels obser-  
ven , y guarden : y no observantse com es raho , ens ne  
donen noticia , especificant los agravis que sels faràn  
pera que escusantse los Soldats , y Guardes de la costa  
de faltar a ses degudes alsistencies , per venir a  
solicitar ses franquices , y excepcions , es  
proveixca no sien gravats , ni  
perjudicats en  
elles;



COM

# COM HAN DE FER LOS ATALLADORS LOS

ATALLS , Y LES GUARDES  
les descubertes , y ahon , y com se han de  
dar los segurs.

## PARTIT DE PENISCOLA.

**TORRE DEL SOL DEL RIV.** Lo Atalla-  
dor de esta Torre asistira en Vinaròs ab obligació  
de exir tots los matins a fer lo atall fins a la dita Torre,  
y aplegant a ella donarà el segur als Soldats , y sen tor-  
narà a Vinaròs.

**VINAROS.** te altre Atallador ab obligació de  
fer lo atall devès Benicarlo fins al Barranch de Aygua  
de Oliva , y allí es veurà ab lo Atallador de Benicarló,  
que també aplegarà a dit Barranch , y fet lo dit atall seg-  
tornarà a Vinaròs.

**BENICARLO.** te vn Atallador ab obligació de  
fer lo atall devès del Barranch de Aygua de Oliva ahò  
esperarà al de Vinaròs, y haventse parlat, sen tornarà a  
dar llengua , y lo segur als Soldats del Baluart de Beni-  
carlò, y de allí sen tornarà a la Vila de ahon a eixir.

**PANISCOLA.** te vn Atallador, que farà lo atall  
devès la Torre del Almadum.

**TORRE DEL ALMADUM.** no te Atallador,  
y els dos Soldats cuydaràn de fer desde ella cada mati la  
descuberta posant la senyal de segur acostumada si està  
la costa neta de enemichs.

**TORRE NOVA DE CAP DE IRTA.** te  
dos Atalladors, que se han de repartir vn dia part altre  
la guarda , y lo atall , y el que estarà de guarda el farà  
devès la Torre de Capicorp fins a la calablanca , y allí  
es parlarà , y donarà lo segur ab lo de Capicorp , que

E2 tam

també aplegarà a dita cala ; y fet sen tornarà a la Torre.

**TORRE DELA SERRA ALTA** no te Atalladors.

**TORRE DE CAP YCORP**, te vn Atallador, que farà demati lo atall devès la Torre de Cap de Irta fins a la Cala Blanca, ahon parlarà ab lo de Cap de Irta, y es daràn lo segur, y sen tornarà a donarlo a la Torre.

**TORRE NOVA DE TORRE BLANCA** te vn Atallador, ab obligació de fer los atalls fins a la Torre de Cap Ycorp, y allí donarà el segur als Soldats de dita Torre, y sen tornarà a la sua de Torre Blanca, ahon farà lo mateix.

**TORRE DE LA SAL** te vn Atallador que farà lo atall a la volta de Oropesa fins al Barranch de Chinchilla, y sen tornarà a la Torre a donar lo segur.

**PARTIT DE CASTELLO**  
de la Plana.

**FORTALEES DE OROPESA**, tenen vn Atallador de a peu, que encara que residia en la Vila tindrà obligació de aci en avant de residir precisament en la Fortalea vella, y de fer lo atall, ò descuberta devès la Torre del Barranch fins a vna eminencia de la qual se descobren les cales, que estan devès dita Torre, y de la altra part devès la Fortalea vella, y en dita eminencia deixarà vn ram per señal de que ha fet lo atall, y del cobrint embarcacions sospitoses donarà primer lo avis a la Fortalea vella, y apres a la Vila, y sen tornarà a dita Fortalea ab obligació de passar los avisos, y rebatos.

**TORRE DEL BARRANCH.**  
**TORRE DEL COLOMER,**  
**TORRE DE S. IVLIA.**

No tenen  
Atalladors.

**TORRE DES VICENT**; te vn Atallador ab obli-

obligació de fer lo atall devès la Torre del Pinaret, y aplegarà a vna Cequia dita dela Obra:

**TORRE DEL PINARET**, te vn Atallador ab obligació de fer lo atall a la part de llevant per tot lo Pinaret, y matifal, y arribarà a dita Cequia de la obra ahon ha de arribar lo Atallador de la Torre, ò Fortalea de S. Vicent, y donantse lo segur sen tornarà a dita Torre del Pinaret.

**TORRE DE MILLAS**, te dos Atalladors ab obligació de fer lo atall per tot lo bosch del riu de Millas, y racò de la Garrofera fins a la Torre de Borriana, y trobant fragates, ò indicis de Moros han de donar avis a dita Torre, al Requeridor, y Governador de Casello.

**TORRE DE BORRIANA**; te vn Atallador ab obligació de fer lo atall devès la Torre de Mancofa fins lo Estany de Nules, que es ahon també artiba lo de Mancofa.

**TORRE DE MANCOFA**, te vn Atallador que deu fer lo atall fins al Estany de Nules ahon aplegarà el de Borriana, y allí es donen lo segur, y sen tornen a darlo cada hu a la sua Torre.

**TORRE DE ALMENARA**, te dos Atalladors ab obligació de fer cada dia cada hu son atall alternativament, lo hu devès la Torre de Mancofa, y lo altre devès la Torre del Mardà, lo que aplegarà a la de Mancofa donarà allí lo segur, y si ha trobat Moros, ò fragata despararà la pesa la Torre pera donar avis a la Companyia. El que aplegarà a la del Mardà esperarà allí al Atallador de Canet pera donarse el segur lo hu al altre.

**PARTIT DEL GRAU**  
de Valencia.

**TORRE DEL MARDÀ** no te Atalladors; pero així el Atallador de Almenara, quant passarà avisos, ò rebatos a Canet, com lo de Canet, quant passarà a Almenara ab dits avisos, ò rebatos, tindràn obli-

obligació de dar notícia de dits rebatos a dita Torre del Mardà, ahon com està dit se han de veure cada mati fent los atalls.

**TORRE DEL CAP DE CANET**, te dos Atalladors ab obligació lo hu de fer lo atall fins la Torre del Mardà ahon ha de esperar al de Almenara, y darfe los segurs, lo altre, que partirà devès ponent aplegarà fent son atall fronter de vna casa dels Pares de la Companyia al puesto dit lo Fornàs, ahon acudirà lo Atallador del Grau de Molvedre, y es donarà lo segur, y donats sen tornarà a la Torre a donarlo també, y restarà en ella lo hu de guarda alternativament ab lo altre.

**TORRE DEL GRAV DE MOLVEDRE** te dos Atalladors ab obligació de fer cada dia son atall, lo hu devès llevant fins al Fornàs, ahon aplegarà el de la Torre de Canet, lo altre devès ponent, fins la Cequia de Puçol, ahon aplegarà lo del Puig, y donats los segurs sen tornaràn a la Torre, restant lo hu de guarda un dia, y lo altre altre dia alternativament.

**TORRE DEL PVIG**, te dos Atalladors, que exiràn cada mati a fer sos atalls, lo de llevant aplegarà fins la Cequia de Puçol, ahon ha de aplegar lo del Grau de Molvedre, lo de ponent fins fronter de Albalat a la fita de Meliana, ahon se encontrará ab lo del Grau de Valencia, y donats los segurs sen tornaràn a donarlo a la Torre, restant lo hu de guarda, com en les precedents.

**GRAV DE VALENCIA**, te quatre Atalladors dels quals entren dos de guarda cada dia alternativament, y dells lo hu fa lo atall devès llevant, y lo altre devès ponent, el que exirà a la part de llevant (aqui tenen obligació de acompanyar dos Soldats de la Companyia de cavalls, que està allí alojada) te obligació de aplegar a la fita de Meliana ahon se encontrará, y parlarà ab lo del Puig, y en dit puesto se estaràn fins que ixca lo Sol, y sen tornaràn lo del Puig a la Torre, y lo altre al Grau, lo que anirà devès ponent tindrà obligació de aplegar ab lon atall fins lo puesto dit la Cequia del

del Rey, y tornarfen al Grau a donar lo segur;  
**TORRE NOVA DE LES SALINES**, te dos Atalla dors, que es repartiran la guarda alternativament lo vn dia lo hu, y lo altre altre dia, en esta conformitat: que lo hu partirà demati del Grau ahon tenen sa habitació, y lo altre de la Torre, y encòtrantse en lo camí es donaràn lo segur, el que ixirà de la Torre el portarà al Grau, y el que ixirà del Grau lo portarà a la Torre restantse en ella de guarda.

#### *PARTIT DE CVLLERA*

**CASA DEL REY**, te dos Atalladors, que es repartiran la guarda alternativament, y el Soldat a qui li tocarà tindrà obligació de fer lo atall devès lo puesto dit lo Moro, que està a la part de llevant.

**TORRE DEL CAP DE CVLLERA**, te dos Atalladors.

**TORRE DE LA GOLA DEL RIV**, te dos Atalladors que han de fer alternativament lo atall fins la gola del estany si està yberta, y si està tancada tindrà obligació, lo que farà de passar fins lo mollò, que dista mitja llegua ahon se encontrará ab lo de Vall-digna, y donat lo segur sen tornarà a la Torre a donarlo, restant en ella de guarda.

**TORRE DE VALLDIGNA**, te dos Atalladors, que alternativament se repartiran de dia la guarda, y lo atall de la matinada, el qual tindrà obligació de fer lo q'era de guarda fins lo mollò ahon se encontrara ab lo de la Torre de la gola del riu, y si no es poden encòtrar per estar yberta la gola del estany, deixaran senyal de com han fet los atalls. Pero de nit tindran obligació los dos de fer cada hu son atall, lo hu devès dit puesto del mollò, y lo altre devès ponent fins a la gola de Xagaco.

**TORRE DEL GRAV DE GANDIA**, te dos Atalladors, que es repartiran los atalls alternativament,

ment, y el que el farà tindrà obligació de aplegar per la part de llevant fins al riu de Xaraco ahon se encontrà ab lo de la Torre de Vall digna, y es donaran lo segur, ahon no deixaran senyal.

**TORRE DE PILES**, te dos Atalladors, ab obligació de fer cada mati los dos sos atalls, lo hu fins al Grau de Gandia devès llevant, y lo altre devès ponent fins la Cequia del Vedat, y tornant sen a la Torre los dos a dar lo segur es restarà lo hu de guarda, repartint se la alternativament lo hu vn dia, y lo altre altre dia:

**TORRE DE OLIVA**, te vn Atallador, y per estar aquella derrocada viu en Oliva ab obligació de fer cada dia dos atalls, lo hu demati, y lo altre a la nit, de prima fins a la Torre de Piles, ahon donara els segurs, y sen tornara a Oliva, ab obligació de passar tots los avisos, y rebatos.

#### *PARTIT DE DENIA.*

**TORRE DEL PALMAR**, te dos Atalladors; que faran cada dia los atalls lo hu devès llevant fins lo Pi den Volta, y lo altre devès ponent a la volta de Denia fins lo Estanyo, y sen tornara a la Torre a dar lo segur, restant lo hu de guarda cada dia alternativament en ella.

**DENIA**, te vn Atallador, que cada dia farà la descuberta fins la Torre del Arenal, ahon donara el segur, y sen tornara a Denia a donarlo al Requeridor.

**TORRE DEL ARENAL**, no te Atalladors.

#### *PARTIT DE XABEA.*

**EN** aquest partit hi ha les Torres; y Castells següents:

**TORRE DEL CAP DE S. ANTONI.**  
**CASTELL DE S. IORDI.**  
**CASTELL DE S. MARTI.**  
**TORRE DE CAP PRIM.**

TORRE

#### **TORRE DEL DESCOBRIDOR.**

Y no hi ha Atalladors, pero en la **CALA BLANCA**, q̄ esta entre lo Castell de S. Marti de la Fótana, y lo Cap prim posà dos guardes tot lo any la Vila de Xabea, que la vna te obligació de descobrir de bon mati la Cala dita de Gozalvo, q̄ esta a la part de ponent de Cap prim en fròt de la isla entre vn puestto dit los Pallers, y lo dit Cap.

Lo altre te obligació tábè de anar demati a fer la descuberta a la Cala dita de la **GRANADELLA**, q̄ esta dalt de vn Toçal dit lo Morro de Chapa de ahon pren lo segur la Torre del Descubridor.

En les cales **DE LA BRANCA**, y **DEL BARRANCH DE IFERN** hi ha dos Guardes de nit, vna en cada vna, ab obligació de fer de mati les descubertes, y fetes sen van, y tornen a la nit a sos puesttos.

Dels tres Soldats que hi ha en la Torre del **CAP PRIM**, y dels tres de la del **DESCOBRIDOR**, los que hauràn de ser de companya, faràn primer ses descubertes, y fetes sen han de tornar, a saber es: lo Soldat de la Torre de Cap prim dalt del puestto dit del **CAP NEGRE**, y lo de la Torre del Descubridor al puestto dit del **CAP DE LA NAV**, ahon ha de estar tot lo dia de guarda, y centinela, y post lo Sol sen tornara cada hu a la sua Torre.

#### *PARTIT DE CALP.*

**EN** aquest partit sols hi ha dos Atalladors, que resten dixer en la Vila de **CALP**; pero Benifa te obligació de emviar tot lo any vna centinela, pera que demati regonega la **CALA DE LA FVSTERA**, y se esta en la Cala fins que apleguen los dos Atalladors pera darle lo segur.

En cas que los Atalladors no troben la Centinela; passará vn cavall a Benifa a darne raho als Jurats.

Dels quatre Soldats de la **TORRE DE MORAYRA** tots los matins va lo hu a descobrir la Cala llebeig, y descuberta dita Cala passará a descobrir lo Portichol, y fetes estes descubertes donarà lo segur a la

E

Torre

Torre de Morayra; y dita Torre el donarà a la Guarda de la Granadella, alçant vn bastó ab vn fachó.

De les tres Guardes de la PENYA DEL IFACH, (que la nit se la repartiràn per los terços) al amanixer anirà hu a descobrir lo Cap de la Penya, y lo altre a tirar pedres sobre vna cova per si hi ha alguna fragata.

Los dos Atalladors tenen obligació de eixir junts cada dia al amanixer per la vora de la mar a descobrir la Cala de la alga, y passar a veures ab la Guarda que Benifa emvia a la Cala de la Fustera.

Quant farà rebato la Penya del Ifach, tindra obligació vn Atallador de acudir a pendre noticia de lo que es pera passar lo rebato, y aquell, y els altres avisos, y rebatos, tindran obligació de passarlos alternativament.

TORRE DE MORAYRA.

No tenen

TORRE DEL MASCARAT.

Atalladors;

*PARTIT DE VILACHOTOSA.*

TORRE DE LA GALERA, note Atalladors, pero hu dels dos Soldats alternativament obligació de eixir cada mati al amanixer a descobrir la Barra de la Galera; que es vna Cala ahon pot estar amagada vna fragata.

CASTELL DE CAP NEGRET, note Atallador.

CASTELL DE ALTEA, te vn Atallador, q̄ al amanixer ha de eixir a descobrir la part de ponent per la vora de la Mar devès la Pedrera, regonexer aquella, y pujar al clot del Albir, y pendre el segur del Soldat, que exirà de la Torre de la Bombarda, y passarà fins encontrar ab lo Atallador de Benidorm, donantse el segur, y el pendrà també de la Guarda de en mitg, que es la del Albir, y sen tornarà a dar lo segur a dit Castell.

TORRE DE LA BOMBARDA, no te Atallador, pero hu dels tres Soldats, el que comença de prima la centinela, te obligació a la matinada següent de fer la descuberta exint de la Torre a la Cala de Raudàs, y a la Cala de S. Jordi, y al Chaedor, y fetes estes

des.

descubertes exiral p̄uesto dit La Guarda chica; desde ahon ha de dar lo segur al Atallador del Castell de Altea.

PENYES DEL ALBIR, tenendos Atalayas, q̄ alternativament tenen obligació de pujar a la Serra cada mati vna hora ans de amanixer, y han de descobrir la Isla que diuhem mitjana, que dista de lo alt de la Serra cosa de mitja llegua, y el puesto que diuhem Bol del Bolitg, ahon pot haver fragates, y galcotes, y fetes estes descubertes, y estant la mar neta dar lo segur a la Torre de les Escaletes, y als Atalladors de Benidorm, y Altea, y si en lo descurs del dia descobris galcotes, ò fragates, fer son rebato, y abaixarfen apressa a dar avis al Castell de Benidorm.

TORRE, ò CASTELL DE LES ESCALETES, note Atallador.

COVA DE MONCAXER, te vna Atalaya ab obligació de descobrir tots los dies al amanixer desde la punta del Pinet a dita Cova, que es puesto ahon poden estar amagades dos galcotes, y també te obligació de pendre el segur de la Torre de les Escaletes, la qual no loy donarà fins que lo haja presa de la Guarda de les Penyes del Albir, y fetes estes diligencies se ha de veure ab lo Atallador de Benidorm, y li donarà dits segurs; y mes tindrà obligació dita Guarda de Moncaxer, que si fes rebato la Torre de les Escaletes ans que la Guarda de en mitg ( que està en les Penyes del Albir) de anar a saber la causa de dit rebato, y donar dell avis al Castell de Benidorm, ò a la Companyia de Cavalls.

CASTELL DE BENIDORM, te dos Atalladors ab obligació de fer cada dia los atalls, el que haurà de anar a la part de llevant anirà per la plaja fins a plegar a la punta del Pinet, en la qual el Soldat, ò Atalaya de la Cova de Moncaxer li donarà el segur, y ab ell pasará avant fins encontrarfe ab lo Atallador de Altea en lo puesto, que es diu lo Cap del atall, de ahon pendrà los dos Atalladors lo segur del Soldat, ò Atalaya, q̄ lerà de guarda en lo alt de les Penyes del Albir, que es diu

F.

Guar.

42  
Guarda de enmig, y el donarà alçat vna pica ab vna  
feix de atócha, y feta esta diligencia sen tornarà al Cast-  
tell. Y si los Atalladors de Benidorm, y Altea no tro-  
bassen les Guardes de les Penyes del Albir, ni les del  
Pinet respectivament sen tornaran cada hu a son Castell  
a donar avis de que no há trobat dites Guardes, y apres  
tornaràn a eixir fins encontrarle, y averiguar quina se-  
gunitat hi ha en la costa.

El Atallador, que exirà devès ponent tindrà obliga-  
ció de anar per la playa a descobrir lo Murtal, el Tocàl  
de la Cala, y el Rincò, y apres entrar en la Cala a pen-  
dre el segur del Soldat de la Torre del Aguilò, que est-  
tarà sobre el Chaonell esperant, y pres dit segur passarà  
rà a parlar al Atallador de Vilajoyosa, y sen tornarà a  
son Castell.

**TORRE DEL AGVILO**, no te Atalladors,  
pero dels tres Soldats tenen obligació los dos de eixir,  
cada matí a fer les descubertes; el que es de companya  
eixirà a la part de llevant, y descobrirà el Chaonell, pue-  
sto ahon pot haver vna fragata, y no es pot veure de al-  
tra part, y desde allí donarà el segur al Atallador de  
Benidorm, y sen tornarà a la Torre, ahon també el do-  
narà, y es restarà a vista della per ser de companya. Lo  
altre que exirà a ponent descobrirà la Cala fonda, la  
Cala del Lleim, y altres puestos, y aplegarà al Riu de  
Torres, a donar lo segur al Atallador de Vilajoyosa, y  
donat sen tornarà a la Torre a fer lo mateix, y apres  
sen anirà ahon li parexerà per ser de Vila.

**CASTELL DE VILAIYOYOSA**, te dos Atal-  
lladors, que al amaneyxer ixen a fer los atalls tots los  
dies, el que anirà a la part de llevant tindrà obligació de  
anar descobrir per lo puesto dit lo Alcoco, y a la Ca-  
leta de la alga, a les Coves, y passar fins al Riu de To-  
rres, ahon pendrà lo segur del Soldat de la Torre del  
Aguilò, y apres passarà fins al cap del atall a veures ab  
lo Atallador de Benidorm, y donats los segurs sen tor-  
narà a son Castell.

El de ponent tindrà obligació de descobrir la Playa  
de

de Parais, y vna Cala que està a la altra part de la Pla-  
ya, y anirà descobrir fins parlar ab lo Soldat, que tro-  
barà fent la descuberta de la Torre del Charco, y sen  
tornarà a dar lo segur al Castell.

**TORRE DEL CHARCO**, te de Chiraleix, no  
te Atalladors, pero de tres Soldats lo que ferà de Vi-  
la tindrà obligació de fer la descuberta fins topat ab lo  
Atallador de Vilajoyosa, passant per la Cala de Beni-  
to, y per lo Bolnou, y haventse donat lo segur tornarà a  
dar lo a la Torre, y apres sen anirà ahon li parexerà.

Ha de haver també en dita Torre altra descuberta, q  
te obligació de pagar dita Vila de Vilajoyosa, la qual  
tindrà obligació de eixir a descobrir devès ponent fins  
encontrarle ab la descuberta de la Torre del Riu de  
Aygues en la Cala de Peresot, y pres lo segur tornarà  
a darlo a dita Torre.

#### **PARTIT DE SEN IOAN**

**TORRE DEL RIV DE AYGUES**, no te  
Atalladors, pero demes dels tres Soldats del Regi-  
ne te obligació la Ciutat de Alacant de posar vna Guar-  
da, la qual deu fer la descuberta aplegant fins a la Cala  
de Peresot, que dista de la Torre mitja llegua fins en-  
contrar en la descuberta de la Torre del Charco; y do-  
nantse el segur sen tornarà a dita Torre a donarlo.

**CASTELLET TINYOS**, no te Atalladors, pe-  
ro te dos Guardes, que les paga la Ciutat de Alacant, les  
quals tenen obligació de entrar de nit en dit puesto,  
en lo Estiu a les huyt hores, y en lo Ivern a les set, y  
a la matinalda quant la mar se puga distinguir clarament  
fer la descuberta desde dit puesto, fins la Cala de Rufa-  
fa, y feta esta diligencia sen tornaran a son puesto a fer  
alimara de segunitat.

**COVA DEL LLOP MARI**, te dos Guar-  
des, que també les paga la Ciutat de Alacant, y  
entren de nit, ab obligació de estar en descuberta de  
de dit puesto fins que haja fet lo Castelllet Tinyos la se-  
nyal de segunitat,

**TORRE**

44 **TORRE DE LA ISLETA**, note Atalladors, ni descubertes.

**EL GARROFER**; es vn puesto ahon asistixen dos Soldats de acavall, lo hu tindrà obligació de cixir del Lloch de S. Ioan a les primeres oracions, y anar per lo cami Real que va al Garrofer, y entrar a regonexer la punta del Riu, y apres passar regonexent la costa de la mar fins lo Illot, de ahon sen tornarà a son puesto del Garrofer, ahon hi ha vna barraca, en lo qual ha de estar fins que vinga lo altre Soldat de mitja nit, el qual tindrà la mateixa obligació, que el de prima, com es seguir lo cami Real del Garrofer, y regonexer també la punta del Riu, y de allí per la vora de la mar aplegar a regonexer lo Illot, y de allí tornarfen al puesto del Garrofer, pera que el de prima puixa tornarfen a sa casa. Y el que es restarà tindrà obligació de assistir en dit puesto fins que veja fer la alimara del Castellet Tinyos.

**LA SOFRA**, es altre puesto, al qual aixi mateix acudiràn altres dos Soldats, que exiran de S. Ioan, lo hu tindrà també obligació de exir a les primeres oracions, y aplegant al clot de Perals, pendrà a ma dreta cami Real, que aplega a la mar, y ha de entrar per lo pouhet de Lledo, y de allí per la vora de la mar deves llevar ha de aplegar a regonexer fins la punta del Riu, de ahon sen ha de tornar a son puesto dit la Sofra, en lo qual hi ha vna barraca, y allí esperarà al Soldat de la matinada, el qual exirà a mitja nit ab obligació de donar los mateixos passos que el primer, y tornar al puesto de la Sofra ahon se estarà fins que clarament puixa regonexer la mar, y a estos dos Soldats te obligació de pagar la Ciutat de Alacant.

**LA ROQVETA**, es altre puesto que te altres dos Soldats de a cavall, que també els paga la Ciutat de Alacant, y ixen de S. Ioan, lo hu de prima, el qual anirà al Clot de Perals, y preniat a ma dreta per la mar aplegarà al Pouhet de Lledo, y per la vora de la mar deves ponent, regonexerà fins les Cales del Racò de la Roqueta ralla del districte de la Ciutat de Alacant; y de

allí

45  
alli sen tornarà a son puesto de la Roqueta; en lo qual estarà fins que vaja lo Soldat de mitja nit, el qual fara lo mateix cami que el de prima. Y ans de tornarfen a San Ioan, passará a parlar als Soldats de la Torre de la Alcodra districte de Alacant pera darlos lo segur.

#### **PARTIT DE ALACANT.**

**TORRE DEL CAP DE LA ALCODRA**; no te Atalladors.

**ALACANT**, te quatre Soldats de a cavall, que els paga la Ciutat, los quals tenen obligació de exir de dos en dos, los primers a les nou hores, y anar junts deves llevar al puesto de la Cala per la Albufereta, regonexent te e aquell paratje fins a plegar a la Torre del Cap de la Alcodra, y parlar ab les Guardes de aquella, y tornarfen a la Ciutat. Y lo mateix tindran obligació de fer los altres dos, que exiràn a mitja nit, y trobant dits Soldats rebato, ò noves de Moros, tenen obligació de anar, lo hu a dar avis a la Horta de Alacant, y lo altre a la Ciutat.

Per la part de ponent hi ha tres Soldats de acavall, que els dos viuràn en los Horts prop de la Ciutat, dels quals te obligació de pagarne hu la Ciutat de Alacant, los quals se partiràn los Atalls, y descubertes en esta forma: que el de prima (que es lo que paga la Ciutat) tindrà obligació de exir a les nou hores dels Horts, y passar per les primeres Guardes del trajo, ahon estan les barques dels Peixcadors (son dos Guardes que allí te la Ciutat) y ha de parlar ab elles, apres en altres dos, que estan en los Banyets, y de allí passar a la Torre de la Aygua amarga pujant per la senda de dita Torre, y passar fins al Saladar, fins vn puesto dit lo Pastell, y de allí sen ha de tornar. Lo altre cavall, que solia aixir a mitja nit tindrà obligació de fer lo mateix cami fins lo Saladar. Y encara que no solia passar del Saladar, tindrà obligació de aci en avant de aplegar fins al Molló ahon partixen lo terme Alacant, y Elig, com se feya antigua-



tiguament, però lo qual tindrà la Estancia en la caseta, o cortijo, que està al peu de la Torre de la Aygua amarga, partint de allí pera encontrar-se en dit mollò ab lo Atallador de la Torre del Carabaci del partit de Elig, ahon se esperaràn pera dar-se lo segur lo hu al altre, y apres sen tornarà a la Estancia, y a darlo a la Torre. Lo tercer exirà dels Hortes a la matinada, y aplegarà sent lo mateix cami fins a la Cala de la Albarda, que està mes enllà de la Torre de la Aygua amarga, y de allí sen tornarà a lac Aant a la porta de Elig ahon donarà el segur.

**TORRE DE LA AYGVA AMARGA;** tindrà en la caseta, que està al peu de aquella, lo Atallador que solia exir a mitja nit de lacant, com està dit,

*! PARTIT DE ELIG.*

**TORRE DEL CARABACI,** te dos Atalladors ab obligació de fer tots los matins sos atalls, lo hu devès llevant, lo altre a ponent, el que exirà a la part de llevant tindrà obligació de anar fins al puesto del Mollò, y allí dar-se la ma ab lo Atallador, que exirà de la Caseta de la Torre del Aygua amarga, ahon deu esperar-se fins que es descobra clara la mar, y sen tornarà a dita Torre. Lo que anirà devès ponent farà son atall fins encontrarse ab lo Atallador del Castell de S. Pola, que serà davant la Torre de la Talayola, esperant-se lo hu al altre pera dar-se el segur, y tornar-sen a la Torre a donarlo.

**TORRE DE LA TALAYOLA;** No tenet  
**TORRE DE LES ESCALETES.** Atalladors.

**CASTELL DE S. POLA,** te dos Atalladors, lo que farà lo atall a la part de llevant tindrà obligació de aplegar al peu de la Torre de la Talayola a dar-se la ma, y segur ab lo Atallador de la Torre del Carabaci, y donat tornar-sen a darlo al Castell. Lo de ponent tindrà obligació de aplegar a la gola de la Albufera a dar-se la ma, y segur ab lo Atallador de la Torre del Pinet, que

que aplegarà a dita gola, y donat lo segur sen tornarà a darlo al Castell.

**TORRE DEL PINET,** te dos Atalladors, dels quals lo hu te obligació de exir a la matinada fins la gola de la Albufera ahon se dara la ma, y segur ab lo Atallador del Castell de S. Pola, y sen tornarà a darlo a dita Torre. Lo altre Atallador que solia exir de nit de prima devès lo mateix puesto, tindrà de aci avant obligació de exir també de matinada, y fer son atall fins a la mitat del cami del Castell de Guardamar, ahon esperarà lo Atallador de Guardamar, y allí es daràn lo segur, y sen tornarà a la Torre a donarlo.

*! PARTIT DE ORJOLA.*

**CASTELL DE GWARDAMAR,** te tres Atalladors, que lo hu tindrà obligació de fer son atall demati, encara que el solia fer de prima devès lo Mollò de Elig a mitjan cami de la Torre del Pinet, y allí es darà la ma, y segur ab lo Atallador de dita Torre, y sen tornarà a darlo a Guardamar. Los altres dos Atalladors tindran obligació de fer los atalls cada dia, lo hu demati, y lo altre de prima fins la Torre Vella de les Salines.

**TORRE DE CAPSERVER,** te vn Atallador, q farà demati lo atall fins la Torre Vella de les Salines, y de allí sen tornarà a dita Torre a donar lo segur.

**TORRE VELLA DE LES SALINES.** no te Atalladors.

**TORRE DE CAPROIG,** te dos Atalladors, ab obligació, lo hu de fer son atall demati cosa de tres quarts de llegua devès la Torre Vella de les Salines, desde ahon descobrirà mitja llegua de playa, que hi ha fins dita Torre de les Salines, y sen tornarà a la de Caproig a donar lo segur. Lo altre Atallador farà son atall per ponent de prima a poch mes de les oracions primeres, y aplegarà a la Torre de la Foradada, y tor-

narà a dar lo segur a dita Torre de Caproig.  
**TORRE DE LA FORADADA**, te vn Atalla q.  
 dor, que ixira cada mati a fer son atall fins a la Torre de  
 Caproig ahon donara, y pendra el segur, y sen tornara  
 a donarlo a la sua Torre.

**MEMORIA DE  
 COM SE HAN DE DO-  
 BLAR LES GVARDES EN  
 TOTES LES FORTALEES,  
 TORRES, CASTELLS, Y  
 ESTANCIES DE LA  
 COSTA.**

**PARTIT DE PANISCOLA**

**TORRE DEL SOL DEL RIV**, està en lo  
 terme de Vinaròs, y la Vila te obligació de enviar  
 Guardes quant manen doblarse.

**BALVART DE BENICARLO** dista miça  
 ja llegua de la Vila, y ella te la mateixa obligació.

**TORRE DEL ALMADVM** esta en lo terme  
 de Paniscola, y la Vila te la mateixa obligació.

**TORRE NOVA DE CAP DE IRTA** esta  
 en dit terme, y la Vila te la mateixa obligació.

**TORRE DE LA SERRA ALTA** està en  
 lo terme de Alcalà de Gibert, y la Vila te la mateixa  
 obligació.

**TORRE DE CAPICORP** està en lo dit terme,  
 y la Vila te la mateixa obligació.

**TORRE NOVA DE TORRE BLANCA**  
 està en lo terme de Torreblanca, y la Vila te la ma-  
 teixa obligació.

**TORRE DE LA SAL** està en lo terme de Cas-  
 banes, y la Vila te la mateixa obligació.

**PAR**

**PARTIT DE CASTELLO DE LA** 49  
**Plana.**

**FORTALEA VELLA DE OROPESA**,  
 quant son menester en ella mes Soldats dels ordinaris,  
 ò quant se manen doblar, tenen obligació de enviarlos  
 pagats per son turno les Viles, y Llochs de Vistabella,  
 Adsaneta, Culla, Benafal, Ares, Serra den Galcerà, Ser-  
 ratella, Benlloch, y Vilanova.

**TORRE, ò FORTALEA DE S. VICENT**,  
 quant es necessari doblar les Guardes, les envien a ella  
 les Viles, y Llochs de la Alcora, Figueroles, Lucena,  
 Castell de Villamalefa, Suayna, Cortes, Viferes, Cho-  
 dos, Ludient, Villamalur, Villahermosa, y Pobla de  
 Arenós.

**TORRE DEL PINARET**, Les Viles del ter-  
 me ahò recauhen

**DE CASTELLO.** estes cinch To-  
 rres tenē obliga-

**TORRE DE MILLAS** ción de enviar Sol-

**TORRE DE BORRIANA.** dats a elles quan

**TORRE DE MANCOFA** manen doblarse.

**TORRE DE ALMENARA**

**PARTIT DEL GRAN DE**

Valencia.

**PER LA PART DE LLEVANT.**

**D**els Llochs de la Vall de Segò baixen quatre ho-  
 mens a la **TORRE DEL MARDA.**

De Canet baixen dos homens a vn puestó dit lo  
**MORER**, en son terme.

De Molvedre baixen quatre homens al puestó dit el  
**FORNAS.**

De Puçol baixen quatre homens al puestó dit la **AY-  
 GVA DE PVZOL.**

Del Puig baixen quatre homens al puestó dit **LES  
 RASSERES.**

**G,**

**De**

50 De Rafelbunyol baixen quatre homens, y es junten ab los del Puig.

De la Creu del Puig baixen quatre homens al mateix pueſto.

De Massamagrell baixen quatre homens al pueſto dit la AYGVA DE MASSAMAGRELL.

De Muleros baixen quatre homens al pueſto dit LA FITA DE RAFALELL.

De Albalat baixen quatre homens al pueſto dit la FITA DE MASSAMAGRELL.

De Foyos baixen quatre homens, de Vinalés altres quatre, de Benifaraig dos, de Massarrojes dos, de Roscafort dos, tots al pueſto de la FITA DE MASSAMAGRELL.

De Meliana baixen quatre homens, y de Moncada altres quatre al pueſto de la AYGVA DE MELIANA.

De Borbotò baixen dos homens, de Carpesa altres dos, de les Tavernes altres dos, al pueſto dit del BARRANCH DE CARRAXET.

Del Lloch de Alboraya baixen quatre homens al pueſto dit la AYGVA DE ALBORAYA.

De Almacera baixen dos homens, que es junten ab los de Alboraya.

De Benimaclet baixen quatre homens al pueſto de la AYGVA DE BONANAT.

#### PART DE PONENT DEL GRAV

de Valencia.

EL Dimeſne baixen de Rufafa quatre homens, dos de apeu, y dos de acavall, al pueſto dit LO BOLMAIOR, terme de Rufafa.

El Dilluns altres quatre així mateix de Patraix, y Mislata.

El Dimats altres quatre de Chirivella, y Aldaya.

El Dimecres altres quatre de Quart.

El Dijous altres quatre de Torrent.

El

51 El Divendrés altres quatre de Vistabella, Paiporta, y Picanya.

El Dissapte altres quatre de Alaquas, y tots acudixen al dit pueſto del Bolmajor.

#### PARTIT DE CVLLERA.

TORRE, ò CASA DEL REY, per los mesos de Maig fins Setembre deuen acudir de Sueca dos Soldats de acavall al terme de Cullera, que es desde la Casa del Rey fins la Montanya de Cullera, en lo qual districte han de estar tota la nit fins exir lo Sol, y entonces tenen obligació de donar la bolleta que porten a dos Soldats de apeu, que envia Cullera a la part de S. Llorens, y els de Cullera donen altra bolleta als de Sueca.

TORRE DEL CAP DE CVLLERA; desde dita Torre fins a la Torre de la gola del Riu, en dit temps deuen enviar la Vila de Cullera dos homens de apeu, los quals se possen en la punta Blanca pera fer centinela, y a la que es mitja nit dos Soldats de acavall pera correr dit districte, y regoneixer les Guardes, que estan en la punta Blanca si fan be son ofici.

TORRE DE LA GOLA DEL RIV DE CVLLERA, La Vila, y Honor de Corbera, y els Pobles de sa contribució, com son Riola, Polinyà, y Fortaleny envien en dits melos dos homens de acavall, que corren la marina desde dita Torre fins lo estany de Corbera.

Desde el ESTANY DE CORBERA fins a la Torre de la VALL DE VALLDIGNA envi dos homens de acavall los Llochs de Cimat, Taverna, y Benifayró, y fan la guarda prop de dita Torre.

Desde el RIV DE GANDIA fins la TORRE DE PILES han de enviar dos Soldats montats los Llochs de Palma, Ador, Beniarjó, y la Foya, y acudixen al pueſto dit lo BAIADRE.

TORRE DE PILES, desde ella fins a la TORRE

32  
**RRE DE OLIVA** deuen enviar dos Soldats mōats la Font den Carrōs, Potries, Rafelcofer, y la Alqueria de la Condesa.

La Vila de Pego te obligaciō de enviar dos Soldats montats al terme de Oliva, al puesto dit lo **ALGORCH** a vista de la Torre de Oliva.

La Vila de Oliva te la mateixa obligaciō de enviar altres dos Soldats montats a la marina en vista de dita Vila.

#### *PARTIT DE DENIA.*

**TORRE DEL PALMAR** entre ella, y Oliva, hi ha vn puesto, que li diuen lo **PI DEN VOLTA**, y a ell envia lo Marquesat tres Guardes de apcu en los tres mesos del Estiu, desde 24. de Juny, fins S. Miquel de Setembre. Y altres tres en lo puesto dit **GVADIANA**, y altres tres **AL ESTANYO**, que estā entre la Torre del Palmar, y Denia. Y a tots estos dona el puestos, y el nom lo Justicia del Verger, y aलगuna volta els sol fer anar al moli de vent, y tambē envia dos homens mes de ronda.

**TORRE DEL ARENAL**, entre ella, y Denia posa la Ciutat tres Guardes de apcu en la Cala dita de la Boneta.

#### *PARTIT DE XABEA.*

La Vila de Xabea envia tres homens al **CASTELL DE S. IORDI**, y tres al de **S. MARTI**.

Del Castell de S. Marti **AL CAP PRIM** envia la contribuciō tres homens al puesto dit la **CALA BLANCA**.

#### *PARTIT DE CALP.*

Quant hi ha noverats envia Teulada dos, ò quatre homens de guarda al **TOZAL DE LA FVSTERA**.

33  
**TERA**, que estā entre la Torre de Morayra, y el Ifach Y altres dos, ò quatre homens a la mateixa **TORRE DE MORAYRA**.

#### *PARTIT DE VILACHOYOSA.*

**TORRE DE LA GALERA**, te Benifa obligaciō de enviar a ella dos Soldats.

**CASTELL DE CAP NEGRET**, tenen obligaciō de enviar a ell cinch homens Taberna, Castell de castells, y Callosa.

**CASTELL DE ALTEA**, te obligaciō la Vall de Guadalest de enviar a ell dotze homens.

**TORRE DE LA BOMBARDA**, tinga obligaciō lo Lloch de la Lucia, que dista vna llegua de la Torre, de enviar a ella dos homens.

**TORRE DE LES ESCALETES**, encara que no se ha acostumat a doblar guardes en ella, de aci avant dels deu homens que Polop te obligaciō de enviar al Castell de Benidorm, acudirā los tres a dita Torre.

**CASTELL DE BENIDORM**, dels deu Soldats, que te obligaciō Polop de enviar, ne enviarā fet per quant los tres se ordena acudixquen a la Torre de les Escaletes.

**TORRE DEL AGVILO**, entre ella, y Vilajoyosa hi ha vn puesto dit **LO ESTUFADOR**, ahont pot estar amagada vna fragata, y tindrā obligaciō de posar en aquell dos homens lo Lloch de Finestrat per distar no mes que vna hora de cami de dit puesto.

Vilajoyosa, te obligaciō de posar dos Guardes en la **TORRE DEL AGVILO**, altres dos a la punta del **RIV DE TORRES** a la part de ponent, que es mes a ponent del puesto del Estufador. Rellcu per mes vehi enviarā dos Guardes a la **TORRE DEL CHARCO**, y Orçeta altres dos al puesto dit **LO BOL NOV**, entre la Malladeta, y la Torre del Chataco, ò en la **MALLADETA**.

## PARTIT DE SEN IOAN:

LA Ciutat de Alacant posa en la TORRE DE LAYGVES vn Soldat, altre en la TORRE DE LA ILLETA, y dos en lo CASTELLET. TIRAYOS.

## PARTIT DE ALACANT.

LA Ciutat envia quatre Guardes, ço es, dos a la Casella que diuhem LA ALBUFERETA, vna a la TORRE DEL CAP DE LA ALCODRA, y altra a la TORRE DE LA AYGVA AMARGA.

## PARTIT DE ELIG:

LA Vila de Elig envia les Guardes següents, quant se manen doblar.

A la TORRE DEL CARABACI, dos Soldats de acavall, y dos de a peu.

A la TORRE DE LA ESCALETA tres Soldats de a peu.

A la TORRE DE LA TALAYOLA tres Soldats de a peu.

Al CASTELL DE S. POLA, quinze Soldats de a peu, y dos de acavall.

A la TORRE DEL PINET, dos Soldats de a cavall, y tres de a peu, sens quaranta homens que tenen obligació Alacant de enviar sempre que en cas de necessitat se li demanen.

## PARTIT DE ORIOLA:

TORRE DE CAPCERVER, quant se donen ben les Guardes que hi ha en ella les envien per son turno, y tenen esta obligació los Llochs de Guardamar, Coix, la Granja, Beniferri, Ladaya, Rafal, la Pobla, y Benepusar.

TORRE

TORRE VELLA DE LES SALINES, les quals dobla la Vila de Callosa.

TORRE DE CAP ROIG, y TORRE DE LA FORADADA, te obligació de doblarles en estes Torres la Ciutat de Oriola.

Quant hi ha falta de Atalladors, ò se han de doblar en dites Torres les Guardes, tenen obligació los Soldats de acavall de les dos Companyies, que hi ha en Oriola, y la del Lloch de Catral, de fer los atalls, y vna Companyia de les de Oriola, y la de Catral deuen acudir; la vna a la TORRE DE CAP ROIG, y la altra a la TORRE DE LA FORADADA.

Y tots los Justicies dels Llochs de la marina, dels quals se enviaràn guardes dobles a les Torres, y altres Estancies tindran obligació de visitarles, y regoneixer si complixen ab la obligació.

E perque totes les coses contingudes en estes Ordinacions sien efectuades, cumplides, y guardades, provehim, y manam sien publicades, y preconizadas, així en la present Ciutat, y llochs acostumats della, com en qualsevol Ciutats, Viles, y Llochs del present Regne ahon convinga, y sia necessari, pera que es tinga la vigilancia, y cuydado que es requerix, advertint a totes les persones a qui tocarà la guarda, y custodia de dit Regne, que en cas de negligencia, y contravenció seràn executades dites penes, així en ses persones, com en sos bens. Dat. en lo Real Palacio de Valencia a vint y huit dies del mes de Juny del Any mil siscenta setanta sa, y tres.

El Conde de Paredes,